

Yunan Seçimi Çoğunluğu Venizelistler alacak görünüyor

Seçimin kati neticesi çarşamba günü belli olacak

Atina, 27 (A.A.) — Bu sabahın saat üçüne kadar elde edilen neticelere göre, mebuslar meclisindeki azalık aşağı-

Liberal parti lideri B. Venizelos

ğı yukarı şöyle taksim edilmektedir:
Venizelosçular: 130,
Çaldaris halkçıları 65,
Teotokis - Kondilis halkçıları 80,
Komünistler 10,

Başbetke

ORDU VE KÖY

F. R. ATAY

Orduda askerlik hizmetini bitiren genç köylülerin en yetişkinlerinden bir kısmını, Kültür Bakanlığı emrinde, bir müddet stajdan geçirerek, faydalı köy unsurları elde etmek düşünüldüğünü haber aldık. Köy ekonomisi, tarım, terbiye ve daha birçok bakımlardan cumuriyetçi Türkiye davasının başında gelir. Bu topraklarda Atatürk devrinden gayri hiç bir devir, köyü cü olmamıştır. Onu, şeriat soyucusunun, iltizamcının, derebeyinin, vurgun faizcisinin elinden kurtaran bu rejimdir. Topraksız köylü bırakmamağı işedinen ve gerçekleştiren bu rejimin hükümetidir; sıtmayla, trahomla, köyü kemiren bütün salgınlarla, biz savaşa koyulduk; gücümüzün yettiği ve bütçemizin elverdiği kadar, köy mektepleri açtı. Ve hepsini ancak başlangıçlar olarak görüyoruz. Türkiye nüfusunun en büyük kısmı, köylüdür; en bakımsız ve geri bırakılan kısmı, köydür; bu köyler dağnıktırlar: Bir çoğunun nüfusu, teşkilatlamak teşebbüslerini önleyecek kadar azdır. Halbuki bütün ülkeyi, bu asrın köyleri ile donatmak, köyü medenileştirmek ve teknikleştirmek, her cumuriyetçi türkün başlıca kaygısıdır.

Bugünkü türk köyü hakikatlerine uygun, belki yalnız bize hâs, ameli tedbirler bulmak, icadçı kafa ile düşünmek zoru altındayız. Orduyu köy için mektebleştirmek, şüphesiz, bu tedbirlerin başlıcalarından biridir. Yığın terbiyesinde ordunun hizmeti, kalabalığının büyük bir kısmı, hemen hemen, bizimki ile aynı şartlar altında bulunan Sovyet Rusya'da denenmiştir ve her türlü fedakârlığı fazlasıyla ödeyen neticeler vermiştir. Siberya köylerine ne lâzım? Meselâ 5000 traktör! bu parola orduya gider ve askerliğini bitiren köylülerden beş bini, köyüne gittiğinde birer traktör makinisti olacaktır.

(Sonu 5. inci sayfa)

Geri kalan 25 azalık da muhtelif küçük partiler arasında taksime uğramaktadır.

Atina, 27 (A.A.) — Atina şehrinin 108 tane seçim bölgesinden 66 tanesi şu neticeyi vermiştir:

Liberaler 17,318,

Çaldaris taraftarı halkçıları 11,394,

Kondilis - Teotokis, 8,083,

Komünistler, 3.176,

Kanelopolosun ulusal ittihat partisi 1450.

Cumuriyetçi partiler 993,

Metaksasin 'hür fikir', partisi 1450.

Atina mebuslarının çoğu Venizelist

Atina, 27 (A.A.) — Yapılan he-

(Sonu 3. üncü sayfa)

Atatürk Yeni yunan elçisini kabul etti

Yeni yunan elçisi B. Rafael

Yeni yunan elçisi B. Rafael cumartesi günü saat 16 da Çankayada Cumur reisimiz tarafından merasimle kabul edilmiştir.

Yeni elçiyi Başbakanımız'da kabul etti.

Başbakan İsmet İnönü dün makamında yeni yunan elçisi B. Rafael'i kabul etmiştir.

MISIR'DAKİ

KABİNE KRİZİ

Kabineyi Mahir Paşa kuracak

Kahire, 27 (A.A.) — Kral, tamamıyla bitaraf, müstakil bir kabine kurmayı, kendi özel bürosu direktörü Mahir Paşaya teklif etmiştir.

Ulusal cepheyi teşkil eden bütün partilerin şimdiden yardımını temin etmiş bulunan Mahir Paşa, Vafd ile konuşmalarına devam etmektedir.

Kahire, 27 (A.A.) — Vaziyetteki kararsızlık dolayısıyla askerlik ve polis bakımından ihtiyat tedbirleri arttırılmış-

(Sonu 3. üncü sayfa)

KIRAL CORÇ BUGÜN GÖMÜLECEK Parlamento Sekizinci Edvarda sadakatini tekrarladı

Paris, 27 (A.A.) — Beşinci Corcun cenaze töreninde bulunacak olan B. Aras'ın başkanlığındaki türk heyeti bugün bu raya gelmiş ve başta B. Suad olduğu halde Türkiye büyük elçiliği ileri gelenleri ile Fransız dış işleri ve harbiye bakanlıkları delegeleri tarafından selâmlanmıştır. Heyet Londra'ya hareket etmiştir.

Havas'ın sandığına göre B. Aras dönüşte Paris'te bir veya iki gün kalacaktır.

Paris, 27 (A.A.) — Kral Corcun cenaze alayına gitmekte olan bir çok zatlar bu sabah Paris'ten geçmiştir. Saat 10 buçukta Sovyet Kurmay reisi General Tukhafçevski, beraberinde birçok subaylar olduğu halde Kale yolu ile Londra'ya gitmek üzere şimal istasyonundan hareket etmiştir.

Londra, 27 (A.A.) — Dük dö-

Bir mebus delegasyonunu kabul eden kral Edvard VIII

Kent ve Dük dö Gloucester, Danimarka kiralını Prens Akel'i, Prens İngridi ve İsveç veliahdı ile karısını getiren hususi treni Viktorya durağında.

(Sonu 5. inci sayfa)

“Ulus” un Dil Yazıları

GÜNEŞ--DİL

Teorisine göre Türkçede işarete yarayan sözler üzerine bir analiz

III.

[Dün ve evelki gün “bu” ve “şu” sözlerini analiz etmiştik. “O” sözünün analizini de bugün neşre ediyoruz:]

III. — O

Şimdiki şivemizde sadece bir vokal gibi söylenen “O” sözü, hem gözümüzden uzak ve bizden ayrı olan üçüncü bir şahsı, hem de uzakta olan bir objeyi anlatmağa yarar.

Bu sözün eski metinlerde görülen asıl şekli (OL) dur. Sondaki (L) kullanıla kullanıla aşınarak düşmüştür. Kelimenin aslı böyle olmak iktiza eder [1].

(OL) sözünün etimolojik şeklini yazalım:

(1) (2)

(Oğ + ol)

(1) Oğ: Ana köktür. Güneşi ve

[1] Bütün eski Osmanlı ve Selçuk metinlerinde bu (ol) şekli görülür. Altay, Kâşgar, Soyot, Taranç, Kırgız, Karakırgız, Koman, Teleüt, Lebed, Koybal, Kaç, Küerik, Baraba ve Karayim lehçelerinde hâlâ (ol) denilmektedir. Başkurt ve Kazan lehçelerinde (ul) denilir. Çovaş lehçesinde (ul) dan başka - baştaki (ğ) harfi (v) ye çevrilerek - (vol) ve (vul) şekilleri de vardır. Yakutçada “ol, ol, uol” şekillerinde kullanılır; cem'i “olor” gelir. Pekarski bu “ol” dan bahsederken “sonuna bir ek gelince “l” kaybolarak “o” şeklini alır” diyor.

Fıkra

Kabineler

Telgraflar, Sarraut hükümetinin, üçüncü cumuriyetin 101 inci kabinesi olduğunu bildirmektedirler. Yılda bir buçuk kabineden bir az fazla!

Bu rakam, Fransanın hiç durluk yüzü görmediğini zannettirebilir. Fakat hakikat öyle değildir. Fransada hükümetler, şahıslar bakımından, belki en az değişenlerdendir: Meselâ Briyan 24 kabinede bulunmuştur.

Bir gün, kendisine birçok kabineler düşürmüş olduğunu söyleyenlere Clemansau demiş, ki: “Hayır, dediğiniz doğru değildir: çünkü hepsi aynı idi!”

Fransada en mühim hâdise, radikal - sosyalist partisinin vazifesi kalmış olmasıdır. Bu parti memleketin her tarafına, bütün rakiplerinden fazla, kök salmıştır. Fakat radikal - sosyalizmin programı yıllardanberi gerçelenmiştir. Bilirsiniz ki İngilterede vazifesi kalmayan liberaller, konservatörlerle işçiler arasında âdeta eriyip gittiler.

Bundan sonrası için belki asıl dursuzluk, partiler buhranı olacaktır.

Radikal - sosyalizme yeni bir vazife bulmak lâzım. Şimdilik sağ ve sol tarafların diktatörlük tehlikesi karşısında, bu parti, Fransız parlamantarizm ananelerinin müdafaacısı gibi görünüyorsa da, kendisi dahi, Lavalin otoriteci hükümetine taraftarlık etmek zorunda kalmıştır. Son buhranda ise, hükümetin parlamento dışından, yani radikal - sosyalist partisinin icra komitesi kararının tesiri ile devrilmiş olmasına, gazeteler ve partiler, yolsuzluk atfetmektedirler.

O kadar düzgün ve normal işlerle İngiliz parlamantarizmi karşısında, Fransız parlamantarizminin aksayan bir sakat tarafı var ama, nedir, nasıl onarılabilir? Bu suallere uzaktan biz değil, yakından kendileri bile tam bir cevap henüz bulmamışlardır.

Çağrı

Adliye encümeni 28-1-936 salı günü (Bugün) saat 10,30 da toplanacaktır.

Bir kaçakçı kafilesi yakalandı

Nezip'e 15 Km. uzakta yakalanan arkacılar (Yazısı 3. üncü sayfa)

N. v. Bischoffun

ANKARASINI

Pek yakında tefrika edeceğiz.

Türk inkulâbını anlamağa ve batıya anlatmağa çalışmış olan bu değerli türk dostunun eserini dilimize,

Arkadaşımız Burhan Belge çevirecektir.

KAMUTAY Devlet Demiryolları memurları tekaüd kanununu kabul etti

Kamutay dün Tefvik Fikret Sılay'ın reisliğinde toplanmıştır. Ziraat Bankası hakkındaki kanuna ek kanunun dördüncü maddesindeki "icra reisi,, tabirinin tefsirine dair hükümet tezkeresi okunmuş ve tefsir fıkrası adliye encümeninin tesbit ettiği "1697 sayılı kanunun dördüncü maddesindeki icra reisinin vazifeleri 2004 sayılı kanunun dördüncü maddesinde yazılı icra işlerine bakan hâkimler tarafından görülür,, şeklinde kabul edilmiştir.

Rizenin Selimiye köyünden piyade öğrencilerinden İslâm oğlu Mustafa, Şat öğrencilerinden Sefer oğlu Hüseyin, Hasan oğlu Bekir ve Demirci öğrencilerinden Abdüoğlu Hakkı'nın ölüm cezalarına çarptırılmaları hakkında adliye encümeni meclisini okunarak kabul edildi.

Arttırma, eksilime ve ihale kanununa bir madde eklenmesi hakkında kanun projesi ile pamuk ihalesi hakkındaki kanun projesinin ikinci müzakereleri yapılarak kabul edildi.

Devlet Demiryolları ve Limanları işlerine umum müdürlüğü memur ve müstahdemlerine tekaüd maaşı bağlanması hakkındaki kanun projesi, polis teşkilât kanununa bağlı cetvele eklenecek kadroya ve Maliye Vekâletine emniyet işlerine umum müdürlüğü 1935 yılı bütçeleri arasında 25.758 liralık münakale yapılmasına dair kanun projesi müstacelen görüşülerek kabul edildi.

Kamutay yarın toplanacaktır.

Yeni ticaret görüşmeleri

İsviç ve İsviçre ile yeniden ticaret anlaşması yapılması etrafında görüşmelere devam edilmektedir.

İÇ HABERLER

İSTANBUL TELEFONLARI

Ekmek fiatları

İstanbul, 27 — Bugün toplanan نرخ komisyonu francalardan 20, ekmekten 10 para indirdi.

Ayar müfettişlikleri

İstanbul, 27 — Ege, Samsun, Mersin vilâyet merkezlerinde birer, Marmara mntakasında üç ölçü ayar dairesinin teşkilât projeleri hazırlandı.

Afganistana gidecek profesörlerimiz

İstanbul, 27 — Üniversite hukuk fakültesi profesörlerinden Ethem Memenli, Kâbil üniversitesi rektörlüğü hakkındaki teklifi esas itibarıyla kabul etti. Mukavelede mutabık kalırsa derhal yeni vazifesine gidecektir. Ayrıca afgan tıp fakültesi için İstanbuldan bir nisaiyeci, bir velâdiyeci, bir asabiyeci, bir bevlıyeci, bir kulak burun boğaz mütehasısı olarak 5 profesör gidecektir. Bunlara 100—150 İngiliz lirası arasında maaş verilecek ve her biriyle 5 senelik mukavele yapılacağı söyleniyor.

İktisad profesörlerinden B. Muhlis Ege'nin de Bağdad üniversitesi iktisad profesörlüğüne gitmesi ihtimali vardır.

Konyada ışık söndürme tecrübesi

Konya, 27 (A.A.) — Konyamızda bu gece saat yirmi buçukta başlayan ve yirmi beş beş kala biten ışıkları söndürme denemesi noksatsız bir muvaffakiyetle neticelenmiştir.

Adapazarı urayı ile Adapazarı Türk ticaret bankası arasında

Adapazarı, 27 (A.A.) — Şehrin elektrik işi hakkında Adapazarı Türk Ticaret Bankası ile uray arasındaki anlaşmazlığa dair hakem heyeti tarafından verilen karar Bayındırlık Bakanlığınca gözden geçirilmiş ve ne yapılmak üzere geldiği uraya bildirilmiştir.

924 yılında uraya verilen imtiyazda, urayın bu işi ya bir anonim şirkete yapacağı ya ya kendisinin de iştirakiyle kurulacak bir şirketin işleteceği zikredilmektedir.

Halbuki uray ile Adapazarı Türk Ticaret Bankası arasında kurulan şirketin limited bir şirket olması dolayısıyla Bakanlık bunun imtiyaz hükümlerine aykırı ve usulsüz olduğunu tesbit etmiş ve şirketin tasfiyesi icabettiğini bildirmiştir. Şimdi uray ile banka arasında konuşmalar cereyan etmektedir.

İstihlâk pulları

Finans Bakanlığı ambalajlı müstahzarlara yaptırılmakta olan istihlâk pullarının bazı küçük ambalajlı müstahzarlara yaptırılmasının güçlüğü göz önünde bulundurularak küçük boyda istihlâk pulları çıkarmaya karar vermiş ve bu husus için 3 örnek hazırlanmıştır. Bu hususta Sağlık Bakanlığının da mütelesi alındıktan sonra pulların basılmasına başlanacaktır.

Turizm komisyonu

Bakanlıklar arası turizm komisyonu toplantılarına son vermiştir. Hazırlanan proje bu günlerde başbakanlığa sunulacaktır.

"Türk kuşu,, nun çalışmaları

Türk kuşu alanında çalışmalar git-tikçe artmaktadır. Cumartesi günü alanda çok ehemiyetli uçuş ve atlayışlar yapılmıştır. Şef planör Abdurrahman ve Raif uçuşlar yapmışlardır. Paraşütle başlayan saniyeli uçuşlarda iki gencimiz paraşütlerini sekiz saniye geç açarak atlamışlardır. Hikmet 2000, Bayan Yıldız 2100 metreden paraşütle atamışlardır. Başlangıç plânörleri üzerinde beden terbiyesi talebesi rule ve kısa sıçramalar yapmışlardır. Sovyet Rusyada yüksek plânörçülük mektebini bitiren Bayan Sabiha çok muvaffakiyetli uçuşlar yapmıştır.

Bu tecrübeleri öğleden önce Genel kurmay talim ve terbiye heyeti şefi ve üyeleri takib etmişlerdir.

Öğleden sonra da cumur reisimiz Atatürk sahaya gelerek gençlerin bu çalışmalarını takib ve takdir etmişlerdir.

Ankara hukuk fakültesindeki sömestr tatilleri

Ankara hukuk fakültesinin sömestr tatili şubatın birinci günü başlayacak ve ayın 14 üne kadar sürecektir. Genç fakülteliler tatil günlerini memleket içinde bir tetkik gezisi ile geçirmek üzere bir program hazırlamışlardır. Hukukçularımız Kayseri yolile Adanaya ve oradan Tarsus ve Mersine gideceklerdir. Dönüşte Konyaya, Afyon ve Eskişehir'e uğrayacaklardır.

Belediye meclisi Şubatın birinci cumartesi günü toplanıyor

Ankara belediyesi meclisi şubatın birinci cumartesi günü ikinci devre toplantılarına başlayacaktır. Celse, o gün saat onda, vali ve belediye reisi B. Tandoğanın reisliğinde açılacaktır. İlk toplantı ruzaimesinde belediye işlerine dair ehemiyetli mevzular vardır. Bunları sırasile yazıyoruz:

- 1 — Encümenler seçimi.
- 2 — Atlı spor kulübü suyundan para alınmaması hakkında reisliğin tezkeresi.
- 3 — Yenişehirdeki binanın fırkaya terkinden dolayı ilyönkurul başkanlığının tezkeresi.
- 4 — Kaymakamlık kadrosundan mühendis, memur, şoför ve amelenin şimdiden hizmet gördüğüne dair belediye reisliği tezkeresi.
- 5 — Bazı fasıllar arasında münakale icrasına dair encümen kararı.
- 6 — Otobüs bölgelerine asılacak ilanlardan alınacak ücret tarifesi hakkında encümen kararı.
- 7 — Otobüslere takılacak ilan ve reklâmlardan alınacak ücret tarifesi hakkında encümen kararı.

Profesör Richter'in Konferansı

Profesör Dr. Hans Richter, 1 şubat 936 da Yüksek Ziraat Enstitüsü Dahiliye kliniğinde, öğleden sonra saat 17 de "Atm yürüyüşleri ve dalganın dört ayaklı hayvanlarda dahi hareket prensipi olduğu,, hakkında bir konferans verecektir.

Almancadan türkçeye tercümesi Dr. Salahaddin Batu tarafından yapılacaktır.

"Ulus,, un Dil Yazıları

(Baş 1. inci sayfada)

(2) Ol: (. + l); ektir. Dâhil olduğu mefhumdan çok uzak, ayrı, müphem, belirsiz, umumî bir sahadaki süje veya objeyi ve bununla mefhumun münasebetini göstermeğe yarar.

(Oğ + ol = Oğol = Ol = O): Söz söyleyenin kendisini gösteren zımtakadan çok uzak, ayrı, belirsiz bir süjeyi umumî ve müphem bir şekilde anlatmağa yarıyan bir sözdür.

Not: 1. — Eski (ol) şekli yerine bugünkü (O) şeklini analiz ederek etimolojik formül:

(1) (2)

(oğ + oğ)

şeklini alır. Bu halde de

(1) Oğ: Ana kök olarak "esas, sahip, Allah, efendi" mefhumlarını anlatır.

(2) Oğ: (. + g); ek olarak köhün manasını tayin ve ifade eder. Bu halde (Oğ + oğ = oğoğ = O): doğrudan doğruya "Güneş" i ve ondan abstre olarak çıkan "esas" anlamının kendisini anlatmak lazımgelir.

Pek eski Totem devirlerinde henüz şahısları ve objeleri birbirinden ayırdedemiyen ve kendi varlığıyla Totemin varlığını bir tutan ilkel insanların, bütün şahısları ve objeleri, tapıkları güneşin ve ona verdikleri anlamların kendisi olarak telâkki etmeleri ve böylece her bir süje ve objeyi, doğrudan doğruya "Allah, sahip, efendi, Totem" anlamlarına gelen tek bir "eg" veya "og" ana kökiyle anlatmağa çalışmış olmaları tabiidir [2]. Sonraları şahısları ayırdedip belen Türk, kendinden dışarda ve pek uzak olan süje veya ob-

[2] Profesör Marr, Külliyyatının birinci ve üçüncü ciltlerinde zamirler meselesini araştırırken, insanlığın ilkel devirlerinde yalnız üçüncü şahıs zamiri kullanıldığını izah etmektedir. Paul Regnaud ilk önce işaret zamiri kullandığı fikrindedir. Türkçede üçüncü şahıs zamiri ile işaret zamirinin aynı kelime olması da bu fikri teyit eder.

jeleri müphem ve umumî bir şekilde anlatmak için "og" köküne şümul ve umumiyet anlatan ". + l" ekini katmış, böylece "ol" sözü kurulmuştur.

Not: 2. — Atika, İlyonya ve Dorida gibi eski Grek lehçelerinde üçüncü şahıs zamiri - tıpkı Türkçede olduğu gibi - bir (o) dan ibarettir. Bu (o) biraz uzun okunur. Bu uzun okunma, (oğ) şekliyle gösterilebilir. Bu (oğ), (av) ve (af) şekillerini de almış ve yanına anlamı kuvvetlendiren bir (tos) getirilerek (ta kendisi) manasına (autos), (aftos) ve (autos) şekilleri yapılmıştır.

Tamamıyla bu (oğ) un aynı olarak Türkçede (ok) sözü de vardır. Bu sözü Radlof, "öyle, evet, böyle" anlamlarına diye tefsir etmekte ise de verdiği örnekler bu izahı yeter göstermemektedir.

Meselâ "ol ok kiği" sözünü "aynı adam, onun kendisi"; "bu ok üyge kirdim" cümlesini "aynı eve girdim"; "Men ok söyleyim" tabirini de "ben kendim söyleyeyim, ben de söyleyeyim" diye tercüme ediyor. Demek ki (ok) sözü "öyle, böyle" gibi müphem bir manadan ziyade "özlük, kendilik" anlamları verir [3].

Profesör Marr, bu kelimeyi "bir kimse, herhangi bir kimse veya herhangi bir şey" diye anlatmaktadır [4].

Divanü lûgat-it-Türkte kelime (ök) diye kaydedilerek manası "öz" ile bir gösteriliyor.

Profesör Marr, Gürcü dilinde üçüncü şahıs zamiri olan "igı" nın da bu "ok" la münasebetini kaydediyor ki "eg, oğ, ig, ok..." köklerinin hep bir olduğunu ileri süren "Güneş - Dil" teorisine daha önceden bir tanık vermiş demektir [5].

[3] Radlof. I. s: 991. "Altay, Teleüt, Lebed, Şor, Kırgız, Karakırgız, Taşancı, Soyot, Sagay, Koybal, Kaç, Küerik, Kumando, Kırim, Uygur lehçeleri".

[4] Marr külliyyatı. III. s: 368.

[5] Marr külliyyatı. III. s: 194.

Not: 3. — Fransızcadaki "il, elle, lui" sözcükleri ile (ol) un bir kökten geldikleri meydandadır.

Bu kelimelerin asılları hakkında "Oscar Bloch", "Dictionnaire etimologique de la langue française" de şu malûmatı vermektedir.

"I. "Il, ils." - müfret olan "il", halk lâtinesindeki "illi" yi temsil eder. Bu da klâsik lâtinedeki ille nin yerini tutmuştur. İtalyancası "egli", İspanyolcası "el" ve (lâtince "ille" den gelen) "ellos", eski provansalçası "el" ve "il" dir. Cemi olan "ils" 16 ncı asırda çıkmıştır. İtalyan, İspanyol ve eski provansal dillerinde müfret ve cemi şekilleri hep birdir. Fransızcada "evet" manasına kullanılan "oui" sözü de 16 ncı asırda bu "il" aslından alınarak kullanılmıştır. Bu söz 12 ncı asırda "oil" şeklindedir. Bu da "o + il" dir ki eski Fransızcada - şimdiki "celâ" (yani O) manasında kullanılan "O" ile "il" den mürekkeptir. Eski Fransızcada yine bu manada "O + je" de derlerdi. İhsisi de tasdik anlamına gelen bu sözlere mukabil menfi şekilleri de "nen + il" ve "na + je" idi. Şimdi Fransızcada kullanılan "nenni" nefi sözü "nen + il" den gelmiştir; "je" li olan "o + je" ve "na + je" şekilleri ise istimalden düşmüştür. On altıncı asırdanberi "o + il" ve "nen + il" şekilleri kaynaşarak "oui" ve "nen" olmuş ve bu sözler de analiz edilemez kelimeler arasında geçmiştir. Eski Fransızcada ki "O" lâtince (hoc) tan gelir ki eski provansal dilinde (oc) şeklindedir ve sonraları (oc) düşerek (O) olmuştur".

II. Elle, elles. - Lâtince "illa" ve "illas" tan. Fail zamiri olarak bu kelimeler müzekkerleri olan "il" ve "ils" in inkişafını takip etmişlerdir. Mütemmim zamir olarak müfret "elle" eski Fransızcadaki "li" nin yerini tutmuştur. Bu "li" Fransızcada pek çabuk kullanılmaz hale gelmiş ise de Normandiyanın Şark ve Cenubu Şarkı patularında hâlâ kullanılmaktadır.

III. "Lui." - Klâsik lâtince "ille" ve halk lâtinesesi "illui" den. İtalyancada ve eski provansal dilinde de "lui" dir. Fransızcada ilkin

yalnız gayrimuayyen zamir olarak kullanılırken orta çağlarda muayyen zamir olan "li" nin yerini tutmuştur. Bu "li" de Lâtince "illui" den gelir".

Fransızca etimoloji lûgatından yukarıya aldığımız satırlar, bize kelimeleri yeni bir ışık altında tetkik imkânını vermektedir.

Bir kere Fransız etimoloğunun açıkça söylediği şu hakikati gözönüne alalım:

"Eski Fransızcada "O", Türkçe "O" nun aynıdır ve aynı manadadır".

Türkçeyi bilmiyen Fransız etimoloğu eski Fransızca "O" yu yeni Fransızca "celâ" ile anlatmak istiyor - ki bu "celâ" da Türkçe "şol" dan başka bir şey değildir. Herkes bilir ki şimdiki Fransızca "celâ" nın Türkçesi "O" dur.

Bu hakikate "Homer" denberi eski Grekçede de bu mananın uzun bir "O" ile anlatılmasını ilâve edelim. Lâtince "hoc" ve eski provansal dilindeki "Oc" şekillerini de düşünelim. Hemen şu hükme varırız:

"Avrupa dillerinin kaynağı denilen eski grek ve lâtin dilleri de, bunlarla kaynaşarak Avrupa milli dillerini yaratmış denilen Provansal, Kelt, Breton, Norman... v. s. dilleri de Türkçenin lehçelerinden başka bir şey değildir".

Şimdi "il, illi, ille, egli, el, ellos, elle, illa, illas, lui, illui, li" sözlerinin etimolojik şekillerini (ol) ile altalta yazarak analiz edelim:

	(1)	(2)	(3)	(4)
OI	: oğ + ol + . + .			
İl	: eg + il + . + .			
El	: ig + el + . + .			
İlli	: ig + il + ig + .			
İlle	: ig + el + eg + .			
Egli [*]	: eg + el + ig + .			
İlla	: ig + il + ag + .			

[*] Bu İtalyanca şeklin başındaki "eg", Türk fonetiğinin, "aynı konson yanyana tekrür edemez; böyle görünen sözlerde bunlardan biri uzatma rolü yapan bir "g" den değişmedir" yolundaki hükmünü teyit eden canlı bir misaldir. İki "l" li sözlerin analizinde hep bu kaideyi tatbik ettiğimiz görülüyor.

Li : ig + il + ig + .
Elle : eg + el + eg + .
Ellos : eg + el + os (g) [**]
İllas : ig + il + as (g) [**]
Lui : ug + ul + ug + ig
İllui : ig + il + ug + ig

Bu tabloda üç seri görüyoruz: Birincisi iki elemandan mürekkep olan "ol, il, el" kelimeleridir. Bunlarda:

(1): "V. + g" ler hep ana köktür ve "Esas, sahip, Allah, efendi" anlamlarını ifade eder.

(2): "V. + l" ler hep (. + l) ektir ve bu ana kök anlamının geniş, yaygın, müphem, belirsiz bir sahada tecellisini gösterir.

İkinci seri, üç elemandan mürekkep olan "illi, ille, egli, illâ, li, elle, ellos, illas" kelimeleridir. Bunların da ilk iki elemanı tıpkı birinci serideki sözlerin elemanlarıyla birdir ve bir anlamdadır.

(3): "V. + g (s)" ler hep tayin ve ifadeye yarıyan, mefhum isim veren (. + g) eklerinden ibarettir.

Birinci seri kelimeler tamamıyla gayrimuayyen, uzak ve belirsiz herhangi bir süje veya objeyi işaret ettiği halde bu ikinci seri kelimelerde az çok bir belirti manası olması da işte bu üçüncü elemanın varlığından ileri gelmektedir.

Üçüncü seri, dört elemandan mürekkep olan "lui" ve "illui" kelimeleridir. Bunların delâletleri doğrudan doğruya muayyen bir şahsa ait olduğundan, ilk üç elemandan sonra bir de:

(4) "İg" elemanı gelmiştir ki bu da mefhumun taallük eylediği süjeyi gösteren afiksten başka bir şey değildir.

İşte görülüyor ki, Avrupa klâsik etimolojisinin bir türlü içinden çıkamadığı birçok kelimeler, Türkçe asıllarıyla karşılaştırılınca, güneş ışığının altına düşen kar küçeleri gibi eriyip ana varlıklarını göstermektedirler.

I. N. DİLMEN

["O" dan çıkıştı denilen "evet" sözü ile "işbu" ve "işte" işaret kelimelerinin analizi yarınki sayımızdadır.]

[**] Bu iki sözün sonunda tayin ve ifade rolünü ifa eden "s" ler, eski lâtince daima olduğu gibi, birer "g" den değişmedir.

Bir kaçakçı kafilesi yakalandı

Nezip yakınında yakalanan grupla beraber bir çok eşya ve silâh ele geçirildi

Doyno civarında yakalanan kaçakçılar: Mistik (x) ve Çopur Arif (xx)

Devletin kaçakçılıkla açtığı savaşı büyük bir dikkatle takip etmesi ve milli ekonomiyi koruyan gümrük duvarlarımızı içerden vurmaya isteyen kaçakçılığı bir mazi yapabilmek için aldığı esaslı tedbirler hayırlı neticelerini vermektedir.

Devletin bütün emniyet teşkilâtının; gümrük muhafaza kuvvetlerinin, jandarmanın, polis bir tek kuvvet halinde yok olmasına ve önlenmesine çalıştığı kaçakçılık, daha fazla cenub hududlarımızda tekâsüf etmişti. Bir kaç yıl önceye kadar kabile ve grup halinde devam eden kaçakçılık bugün, hepimizi övündürecek kadar azalmış ve bir zamanlar hududa serbestce girebilen kaçakçı, patika yollarında fırsat bekleyen bir tip olmuştur.

Muhafaza kuvvetlerimiz, son günlerde, Antep - Nezip havalisinin çanımış bir kaçakçı grupunu yakalamak muvaffakiyetini göstermiştir.

Bir buçuk sene evvel gümrük muhafaza teşkilâtınca kafilesi ve kaçak eşyalarıyla birlikte yakalanmış 9 ay hapse mahkûm edilmiş ve çaza müddetini 6 ay evvel bitirmiş olan kaçakçı (Mistik) in

gene eski mesleğine devam karar verdiği haber alınması üzerine kendisi muhafaza istihbaratınca tekrar adım takibe başlanmıştır.

(Mistik) in, Elbistanın meşhur kaçakçılarından ve silâhına güvenir takımından Malazgirtli kürk Çopur Arif ve diğer arkadaşlarıyla teşkil ettiği bir kafileyi 9/1/936 tarihinde hududumuzun cenubuna geçirdiği ve hayvanlarını (Telbatal) da bırakıp kendilerinin Halepten gelecek kaçak malları almak üzere kaçak pazar mevkii olan (Azez) e gittikleri ve 11/1/936 da bekledikleri kaçak malların Halepten otomobil ile (Azez) e ve oradan da hayvanlarının bulunduğu (Telbatal) a gelmiş olduğu muhafaza haberalma teşkilâtınca vaktinde öğrenilmiş ve bu kabile 17/1/936 da hududlarımızdan içeri girince alınan tertibat üzerine yakalanmışlardır. Suçlularla birlikte 3 tüfek, 4 hayvan, 9 denk (ipekli kumaş ve çakmak taşı) eşya yakalanmıştır.

Şimal kabilelerinin rehber ve reisi olan ve kaçakçılık işinde yılmadan çalışan bu haydutla arkadaşlarının yakalanması o çevrede büyük bir tesir uyandırmıştır.

Yunan Seçimi Çoğunluğu Venizelistler alacak görünüyor

Seçimin katî neticesi çarşamba günü belli olacak

(Baş 1. inci sayfada)
saba göre Atınadaki yirmi bir mebusluktan yedi veya sekizinin liberaller, altısının Kondilis - Teotokis, beşinin B. Çaldarisin halkçıları ve ikisinin de komünistler tarafından kazanılacağı tahmin edilmektedir.

Çoğunluğu venizelistler alacak gibi

Atina, 27 (A.A.) — Reylerin tasnifine aid olarak önceden verilmiş olan rakamlarda epi değişiklikler olmuştur ve bir takım değişiklikler daha olması ihtimali vardır.

Her ne kadar resmi rakamlarda henüz katîyet yoksa da liberallerin nisbi bir ekseriyet elde etmiş oldukları ve mutlak bir ekseriyet elde etmek temayülünü gösteren kte buldukları söylenebilir.

Venizelosçuların aleyhtarı olan ve bir araya gelmiş bulunan Çaldaris'in halkçıları, Teotokis - Kondilis koalisyonu, B. Metaksas'ın serbest fikir grupu ve eski bakanlardan B. Kotzamanis'in başkanlığı altındaki serbest Makedonyalı mutlak ekseriyetli liberallerin ellerin en almak için uğraşmaktadırlar.

Ancak salâhiyettar mahfillerde hâkim olan düşünce, ki aynı zamanda partilerlerinin de fikridir - hâdiselerin bir millî birlik kabinesi teşkilini âmir olduğu merkezindedir.

Bütün gazeteler, bütün Yunanist-

da seçimin büyük bir düzgünlük içinde yapılmış olduğunu söylemekte mütefakkirliler.

İç işleri bakanı gazetecilere beyanatta bulunarak bu halden çok hoşnud olduğunu söylemiş ve çünkü seçimin memleketin seçim tarihinde bir örnek olacağını bildirmiştir.

Seçimin neticesi çarşambaya belli olacak.

Atina, 27 (A.A.) — Seçimin katî neticeleri ancak çarşamba günü belli olacaktır.

B. Sofulis, Havas aytarına demiştir ki:

"Seçim neticelerinden dolayı çok hoşnudum. Bana gelen haberlere göre, liberal parti, 300 sayıllıktan, 132 sayıllık elde etmiştir. Kıralın kabineyi kurmak işini bana vereceğini umuyorum. Memlekete bu günün derin meselelerine karşı koyabilecek devamlı bir hükümet verebilmek için Çaldaris ve Metaksas partilerinin de yardımdan geri durmayacaklarını sanıyorum.

Seçim çok düzgün olarak yapıldı

Atina, 27 (A.A.) — Bütün gazetelerin yazdıklarına göre seçim memleketin her tarafında büyük bir sükunetle tam bir intizam altında geçmiştir.

Husûsî kaynaklardan haber alın-

DIŞ HABERLER

MISIR'DAKI

KABİNE KRİZİ

Kabineyi Mahir Paşa kuracak

(Baş 1. inci sayfada)

tır. Talebenin icra komitesinin neşretmiş olduğu bir tebliğde siyasal vaziyetin çok tehlikeli olduğu ve bütün talebenin vaziyetinin hâdiselerin inkişafına intizaren sükunetini muhafaza etmesi lâzım gelmekte bulunduğu bildirilmektedir.

Kıralın özel büro direktörü Mahir Paşa şimdiki çıkmaza bir hal sureti bulmak için bugün parti başkanları ile görüşmelerine devam edecektir.

Mahir Paşa kabineyi kurmaya uzmetmiş.

Kahire, 27 (A.A.) — Kıralın özel kabinesi şeri Ali Manir Paşa, gazetecilere Vard partisini koalisyon kabinesi ile iş birliğinde bulunmağa davet etmeğe katıyen uzmetmiş olduğunu söylemiştir. Mumaileyh, Vafd partisinin imtinaı takdirinde hükümdarın mesuliyeti kendi üzerine alacağını ilâve etmiştir.

sanıldığına göre böyle bir hal vukuunda kiral, bir "saray" kabinesi kuracak ve bu kabine bir nevi diktatörlük mahiyetini haiz olacak ve başına kıralın özel kabinesi şefi getirilecektir.

Görüşmeler devam ediyor.

Kahire, 27 (A.A.) — Kabine buhranının önüne geçmek üzere yapılmakta olan görüşmeler devam etmektedir. Son dakikaya kadar bu hususta hiç bir ilerleyiş görülmemiştir. Çünkü Ali Mahir Paşa, kıralın arzusu üzerine, Parti şeflerinin bitaraf kabineye devlet bakanı olarak ve müşahid sıfatıyla girmeleri üzerine ısrar eylemekte halbuki Vafd partisi bu kombinezona yanaşmamaktadır.

Bir mekteb binası tahrib edildi.

Vafd şefi Nahas Paşanın sükunu muhafaza tavsiyesine rağmen, kabine buhranının hallolunmaması aleyhine ve İngiltere aleyhine bir takım numayişler olmuştur. Kahirede sanayi mektebinin önünde bir çarpışma olmuş ve bu mekteb binası tamamen harab olmuştur. Nümayişçiler mektebi yakmışlardır. Mansura ile Damanhurda da karışıklıklar olmuştur. Kahirede üç nümayişçi ve 15 polis yaralanmıştır. Polis silâh kullanmak mecburiyetinde kalmıştır.

Eğer 24 saat içinde kabine buhranına bir hal çaresi bulunmazsa yeni karışıklıklar beklenmektedir.

Kahire, 27 (A.A.) — Talebe, liderlerin bütün çalışmalarına rağmen, her tarafta grev yapmaktadırlar. Nümayişler, Abidin sarayının önünde toplanmışlar ve fakat bir hâdiseye çıkarmaksızın dağılmışlardır.

Nahas Paşa, talebeyi yatıştırmak için elinden geleni yapmaktadır. Mahir Paşanın iğreti bir kabine kuracağı sanılmaktadır. Kahire ile Iskenderiye arasında kâin Demenhur'da beş talebe, polis tarafından atılan kurşunlarla yaralanmıştır. Fakat yaralanan talebeden birinin ölmüş olduğuna dair olan haberler teyyüt etmemiştir.

30,000 Komünist Çinde ilerliyor

Pekin, 27 (A.A.) — Otuz bin komünist, karşılarına çıkan her türlü mukavemeti kırarak Kveişu eyaletinin merkezi olan Vengan'a kadar ilerlemişlerdir.

Elde bulunan bütün eyalet kıtaatı, komünistlerin ilerlemesine engel olmak için hemen yola çıkarılmıştır.

dığına göre, liberaller 140 kadar, Çaldaris, Kondilis ve Teotokisciler 130 kadar ve öteki ikinci derece partiler ise 30 kadar sayıllık elde etmişlerdir.

Bu vaziyette bir millî birlik kabinesi vücuda getirilmesi mecburiyeti bulunduğu sanılmaktadır.

Tembien ve Ganale Doria harbları nasıl oldu?

İki tarafın ölüleri çok - general Grazyani ilerliyor

Asmara, 27 (A.A.) — Tembien savaşı hakkında italyan kaynağından yeni haberler gelmiştir. Harekât iki Eritre kolordusu ile üçüncü italyan kolordusu tarafından yapılmıştır. Eritre kitaları 22 ikinci kânunda Abaro geçidini tıkayarak Melfa doğusunda habeş mevzilerine şiddetli hücum etmişler ve bir miktar toprak elde etmişlerdir. Aynı zamanda 28 birinciteşrin fırkası Addi-Abbi üzerine taarruza geçmiş ve bundan sonra müdafaasına memur olduğu Uariku geçidine dönmüştür. Düşman bu geçide hücum etmiş, fakat italyanlar şiddetle mukavemet etmişlerdir. Habeşler, sağ cenahları Eritre kitaları tarafından tehdid edilince, hücumlarını kesmişler ve çekilmişlerdir.

Habeşlere büyük kayıp verdiren 28 birinci teşrin fırkası düşmanı kovalmıştır.

Adisababa ne diyor?

Adisababa, 27 (A.A.) — Ras Desta kuvvetleri ile General Graziani kuvvetleri arasındaki harplar artık tamamiyle bitmiştir.

Negelli ve civarında gayet çabuk surette müdafa tertibatı alınmıştır. Negelli'nin birkaç kilometre şimali garbisinde italyanlar yeni bir tayyare karargâhi kurmaktadır. Bu karargâh, kuş bakışı ile Adisababa'ya 440 kilometre uzaklıktadır. Ras Desta'nın umumi karargâhi yeniden, Negelli'nin 60 kilometre şimalinde Vardera'da bulunmaktadır. İtalyanlar tarafından Ganale Doria ile Dana Parma arasında ele geçirilen arazi aşığı yukarı tamamen step ve göldür. Bütün cenup cephesinde her iki tarafın ölü miktarı birkaç bindir. İtalyan tayyarelerinin bu muntakadaki büyük faaliyetleri neticesinde halktan yüzlerce kişi ölmüştür.

Şimal cephesinde, Makalle'nin cenubunda, bir habeş seyyar hastanesi bombardıman edilmiştir. Harbin en büyüğü, Makalle'nin 75 kilometre şimalinde, Agula - Hauzian yolu üzerinde olmuştur. Habeş askeri mahfilleri, Geralta eyaletini çevirme manevrasına devam niyetindedir.

İtalyan Resmî Tebliği

Roma, 27 (A.A.) — İtalyan resmî harb tebliği:

Somali cephesinde, bir motörlü kolumuz, Gala Borana ile Sidamo arazilerinin hududu yanında ve Negelli'nin 70 kilometre şimalinde kâin Uadera'ya bir akın yapmıştır. Düşman gayet az mukavemet göstermiş ve bir mühimmat

deposunu yaktıktan sonra geri çekilmiştir. Bir çok esir alınmış ve bir çok mühimmat erzak italyanlar eline geçmiştir.

General Agostini kumandasında bir zırhlı otomobil müfrezesi, Dana Parma boyunca bir ilerleme hareketi yapmıştır. Bir yunanlı subay idaresinde bulunan habeş kuvvetlerini kaçırdıktan sonra bu müfrezeye, Dolo'dan 210 kilometre ilerde Malka Murri mevkiini işgal etmiştir. Bu harpte habeşler 1467 ölü vermişlerdir.

General Doria harbları ile bu-nu takip eden çarpışmalarda habeşler 10 bin kişi kaybetmişlerdir. İtalyan zayıflığı ise ehemiyetli değildir. Yerli kuvvetler, bir kaç yüz ölü ve yaralı vermişlerdir. Bazı neferler de yoklamada bulunmuşlardır. Ras Destanın askeri müşaviri olan belçikalı zabitan şahsi bagajları da ele geçirilmiştir.

Eritre cephesinde, Tembien muntakasında temizleme hareketine devam olunmuştur. Tayyare kuvvetleri bu muntakada büyük bir faaliyet göstermiştir.

İtalyanlar bir hastaneyi bombardıman ettiler

Adisababa, 27 (A.A.) — İtalyanlar 18 sonkânunda saat sekiz buçukta Makalle civarında bir hastaneyi bombardıman ederek beş hasta kadını yaralanmışlardır. Saat 14 de bir daha gelerek niden iki saat kadar bombardıman etmişlerdir. Bu bombardımanda atıkları küçük kanadlı torpillerden iki hasta çok yaralanmıştır.

Avusturyalı Dr. Şupler, Adisababa kızılhaçına bir protesto telgrafı göndererek milletler cemiyetine tekrar başvurmasını istemek ve hastane üzerindeki enternasyonal kızılhaç işaretini pek bariz olduğunu kaydettikten sonra:

İtalyanların bilhassa hastanelere üzerine saldırdığını görünce bombardımanın önüne geçmek için bu işareti indirdik, demektedir.

Port Said'de bir hâdis

Kahire, 27 (A.A.) — İçinde bulunan halkın Habeşistan lehine gösteri yapmakta oldukları ufak bir vapurun üzerine, Sardenia vapurundaki italyan askerleri tarafından ateş edildiğinden, Port Said'de bir takım hâdiseler çıkmıştır.

İtalyan konsolosu ile Mısır otoriteleri tahkikat yapıyorlar.

SURİYEDEKİ

SON VAZİYET

Karışıklıklar yatışıyor

Paris, 27 (A.A.) — Pöti Parizyen gazetesinin hususî muhabiri Suriye karışıklıkları hakkında şu haberleri vermektedir:

"Son iki gün içinde nümayişler şiddetini kaybetmiştir. Bununla beraber bazı yerlerde gene hâdiseler olmuştur. Meselâ Hums'da talebe hristiyan ve yahudileri zorla dükkânlarını kapamağa mecbur etmişlerdir. Birçok nümayişçi tevkif edilmiş ve yaralanmıştır. Şam ve Halebe de örfi idare ilân olunmuştur. Haleb'teki karışıklarda ölen üç kişinin cenazeleri tam bir sükun içinde kaldırılmıştır."

Fransız kabinesi

Paris, 27 (A.A.) — Kabine, ilk defa olarak, dün başbakan Saronun resmî evi olan Matinyon sarayında toplanmıştır. Bu toplantıda, kabinenin, önümüzdeki perşembe günü parlamento huzurunda okuyacağı beyannamesi kaleme alınmıştır.

KÜÇÜK ANTANT

VE HABSBURGLAR

"Habsburgların dönüşü
harb sebebidir.."

Belgrad, 27 (A.A.) — Avusturya başbakanı B. Şuşnigin Praga yapmış olduğu ziyaret hususunda kamoyda bugün ehemiyetli bir değişiklik olmuştur.

"Politika" gazetesi şöyle yazıyor: "Habsburg meselesiyle oynamak Avusturyaya ile komşuları arasında anlaşmazlıklar çıkaracaktır. Prenş Starhemberg'in Habsburgların yeniden Avusturyaya tahtına oturmaları lüzumu nümayişkâr bir tarzda ilan etmesinin sebebini bir türlü anlayamıyoruz."

Bu gazete, Sen Jermen andlaşmasını Habsburgları büyük harab çıkmasından mesul tutan başlangıcını hatırlattıktan sonra diyor ki: "Küçük anlaşma devletleri bugün de aynı fikirdedir. Ve Habsburgların dönüşünü bir harb sebebi sayabileceklerdir. Bunun için Habsburgların dönüşünün Avusturyaya için bir zaruret olduğunu hele Avusturyanın komşularıyla yeni temaslar aradığı bir sırada kabul etmek imkân yoktur..."

Yabancı gazetelerde okuduklarımız

Alman ve japon emperyalizmi karşısında Sovyetler Birliği

Le Repüblük'te Piyer Dominik yazıyor:

Sovyetler Birliği Başvekili B. Molotof'un son beyanatı alman - leh - japon anlaşması veya daha doğrusu yakında silah vasıtasıyla talilerini denemeye karar vermiş bir revizyoncular çetesinin mevcudiyeti hakkında yaptığımız - isterseniz karamsar deyiniz - neşriyatı teyid etti.

Gerçekten, komiserler önünde söz söyleyen B. Molotof ne diyor? Sözlerini iyice tartalım:

"Açıktır söylüyorum, Sovyet hükümeti Almanya ile daha iyi münasebetler tesis etmeyi istiyor.

"Fakat bu yalnız bize değil, Berlin'e de bağlıdır. Halbuki Berlin, 935 sonkânununda, Sovyetler kongresinde, bazı içinde istila projeleri rahatça izah edilmiş olan "Mein Kampf" ın bir pasajını zikredişime karşı hareket geçmedi.

"Almanyanın yakın bir zamanda taarruza geçmeye hazırlandığı ve alman hükümetinin bu memleketi bir karargâh haline koyduğunu bilmiyen var mı?"

Bundan daha sarih olmak mümkün değildir: B. Molotof Almanyanın Rusya aleyhinde bir fetih harbına hazırlandığını açıklıyor. Başka devirlerde, Almanya bu kadar şiddetli bir ithama karşı protesto ederdi. Şimdi ediyor mu? Hayır. Hem nasıl edebirdi? Sözler bir yandan, bir yandan hâdiseler meydandadır.

Her şey onu itham ediyor.

B. Molotof Polonya, Finlandiya ve Baltık memleketlerindeki alman propagandasına işaret ederek diyor ki: "Bu propagandanın sebepleri kolayca tahmin edilebilir" bu hususta bize başka malumat verilmiyor.

Bu belki de, Moskova devlet adamlarının, Sovyetler Birliği ile Almanya arasında bir kavga çıktığı takdirde Finlandiya, Estonya, Letonya ve Litvanyanın taraf kalacaklarını ummalarından ileri geliyor. Hattâ Fransanın, son dakikada Polonyayı durdurabileceğini bile düşünseler gerekir. Bu itibarla B. Molotof'un ihtiyatlı bir lisan kullanmasının sebebi diplomatiktir.

Fakat siyasi hâdiselerin basit bir müşahidi bir halk komiserinden daha açık konuşabilir; ve şöyle diyebilir: "Berlinle Varşova arasındaki anlaşma tamdır. Alman ordularının polonyaya girmesine bile lüzum kalmıyacaktır. Alman orduları Fenlandiya, Letonya, Litvanya ve Estonya cephelerinde harekete geçeceklerdir. (Esasen Memel meselesi ve Litvanya ile olan anlaşmazlık vesile yerine geçebilir). Almanya Leningrad'ı hedef tutacaktır; Polonyada Kiyef'i. Sonra bu iki kuvvet, biri cenuba, biri de şimal - şarkı-

ye dönerek Moskova üzerine yürüyeceklerdir."

Böylece, B. Molotof'un hakikatleri olduğu gibi gördüğü neticesi çıkarılabilir; o iyice anlıyor ki, Almanyanın parlak muavini Polonyaya düşen vazife, 1914 harbi esnasında Avusturya-Macaristan İmparatorluğunun oynadığı rolün aynıdır. Esasen bunu şimdiye kadar birçok defalar söyledik ve bu yüzden Polonyanın tezkibine bile uğradık ki bu tezkib bize Fransova-Jozef'in sulhu beyanatını hatırlatmıştı.

Fakat B. Molotof bununla iktifa edemezdi. Nihayet, Japonyanın, bir saldırmazlık paktı imzalanması ve bütün sınır hâdiselerinin dostça halledilmesi için Sovyetler Birliği tarafından yapılan teklifi cevabsız bırakmış olduğunu da söyledi.

Bu ne demektir? Bu demektir ki Moskova, japonyanın maksadları ve gene bugünlerde Sovyet gazeteleri tarafından haber verilen bir japon - alman anlaşması hakkında çok iyi malumata sahiptir. Esasen Almanyanın taarruzu halinde Japonyanın müdahalesinin ehemmiyet ve hattâ lüzumu aşikârdır. Tek münakaşa götüren nokta harekete ilk önce Almanyanın mı, Japonyanın mı, yoksa Polonyanın mı başlayacağı meselesidir. Fakat herhalde bu hareketin başlayacağı muhakkaktır.

İngiltere, Fransa ve İtalya, sağlam bir blok teşkil etmiş olsalardı, ve bilhassa İtalya küçük anlaşmayla uyşabilseydi, Almanya bu işe girişmekte tereddüd edecekti. Fakat şimdi? Bu hususta iyice düşünelim. Alman genel kurmayı, ne türlü muhakeme yürütüyor?

Şu suretle: İtalya Habeşistanda ya galib gelecek, ya mağlûb olacak, ya da kendisini kuvvetli fakat tatmin edilmemiş bırakacak bir anlaşmayı imzalıyacaktır.

İlk faraziye: İtalya zaferi kaza-

Dünyanın en korkunç müstahkem mevki

Noyes Viner Jurnal gazetesine Londradan yazılıyor:

Singapor müstahkem mevkiinin yeniden tahkim ve tevsi için tesbit edilmiş olan yedi yıl müddetin son yılı da bitti.

Yedi yıl, hiç durmadan, gizli tabyalar, beton mazgallar hazırlanmış, uzun menzilli bataryalar yerleştirilmiş, saklı kışlalar, bombalara karşı güven altına alınmış depolar yapılmıştır.

Singapor, dünyanın en kuvvetli müstahkem mevki olan Cebelütariği bile gölgede bıraktı.

Bu yeni müstahkem mevki, hiç de

nır ve menfaatlerini azami haddine çıkarmaya girişirse, İngiltereyle ve netice itibariyle Fransayla anlaşamayacaktır. Bu takdirde Almanya Rusya aleyhindeki işine rahatça girişebilecektir.

İkinci faraziye: İtalya mağlûb olursa, bu komünist ihtilali demektir, ve o zaman (Berlin düşünüyor) İngiltere ile Fransa Almanya yaklaşarak Rusyadaki hareketlerinde onu serbest bırakacaklardır. Bahusus ki bu takdirde Fransa alplar tarafındaki sınırmı muhafaza altında tutmaya mecbur kalacaktır.

Üçüncü faraziye: İtalya bir anlaşma imza ederse, itibarını ancak Avrupa'da andlaşmaların tekrar gözden geçirilmesi suretiyle iade edebilir, bunu ise Avrupa revizyonculuğunun bu yük ustası Almanya ile birlikte yapabilir.

İşte habeş macerası böyle bir drama sebep olmuştur. Ve B. Molotof bunu biliyor. Gerçekten, Afrika hâdiseleri, Almanyanın "askeri imkânları"nın azami haddine çıkmasına hizmet ediyor. Ve Almanya'ya azami şans vermiye yarıyor.

Bunun içindir ki Afrikada sulh ve İtalya ile İngilterenin karşılıklı dostluk hislerine dönüşünden başka bizi harbin korkunçluklarından koruyacak bir şey yoktur.

Tercih etmek mevkiinde değiliz. Afrikada harb her gün Avrupada harba doğru bir adımdır.

Açık görmek iddiasında olan bir inadcı gibi gerektiği kadar tekrar edeceğim. Berlin ve Tokyo, vuracakları darbeyi hazırlıyorlar. Bu darbe hazır olmaktadır. Buna teşebbüs ederlerse medeniyet yıkılır, garb kültürü mahvolur. Ve İtalya, galib, mağlûb veya izzetinefsi kırılmış bir halde, Brenner'de silahı terkettiği anda buna teşebbüs edeceklerdir.

Bunun için Afrikada sulh, her şeyden önce sulh, her neye malolursa olsun sulh istiyoruz.

ğilse, 1200 milyon Şiling harcanmıştır. Ancak, bu masrafın, aklın ve havsalanın alamyacağı bir ölçüyü bulmuş olduğunu, hiç kimse tenkid edemez. Çünkü, İngiliz diplomasisinin Singaporu en kuvvetli bir koz olarak oynadığı oyun o kadar büyüktür ki, bu yüksek masrafı bile, kat kat çıkara bilir.

Singapor'a, orta şarkın Cebellütariği adı veriliyor. Fakat bu ad, bu küçük adanın Asya denizlerinde oynadığı büyük rolü tam manasile ifade edemiyor.

Uzun yıllar var ki, Singapor, dünyanın en büyük ticaret limanlarından

birisi olmuş, yakın şarkta uzak şark arasında büyük bir kapı halini almıştır.

Süveyş kanalı, Aden ve Hindistan üzerinden geçerek Singapor'a varan ve oradan da şimal istikametinde, Japonya, Çine, yahut da cenub istikametinde Avusturalya ve yeni Zelanda giden yolun, dünyanın büyük devletleri için ehemmiyeti hadsiz ve hesabsiz bir ölçüdedir.

Yalnız Singapordan geçen İngiliz vapurları, tanrının günü 8.000.000.000 Şiling kıymetinde mal taşımaktadır!

Haritaya bir göz gezdirmek. Singapor'un bu büyük ehemmiyeti nasıl kazandığı hakkında kolayca bir fikir verebilir. Malaya adaları, çok tehlikeli kanallar, adaların terekübü etmiş labintlerle doludur. Bu ada yığını içinde vapurlar geçebilecekleri bir tek kanal vardır ki, o da Singapor'un yanı başındadır. Her yıl buradan 7.000 vapur geçmektedir.

Bu sıra adaları, dünyada harcanan kavuçğun üçte ikisini vermektedirler.

Sumatra, Cava ve Borneo adalarında çok zengin petrol madenleri vardır. Malakka yarım adasında ve felenek hindistanının bazı adalarında dünyanın en zengin çirkeo madenleri bulunmaktadır.

Görülüyor ki, Singapor, arzın hazineleri çevrilmiş bir haldedir. Bu hazinelerin kapıları ise, şarkın "demir pençesi" ne sahip olana açıktır.

Eğer İngiltere bu küçük fakat evrensel mânâ ve mahiyeti olan adaya sahibse, bunu, ilerisini gören bir tek diplomat borçludur.

Anayurduna Singaporu temin eden adamın adı, Stamford Raffles'dir. Bu zat 19 uncu asrın başlangıcında Hindistanda sergüzejst peşinde dolaşırken devlet hizmetine geçmiş ve ilerisinin ne olacağı önceden kestirdiği Singaporu, hükümetin arzusu hilâfına işgal etmiştir.

Fakat, beş on yıl geçtikten sonra, bu sömürgecinin, hakikaten şarkı Asya hazinelerinin anahtarı olduğu anlaşıldı.

Burası, son zamanlara kadar zayıf bir şekilde tahkim edilmiş bir halde idi. Okyanustaki kuvvet muvazenesi ve dev gibi büyüyen Japonya ile bir harb tehlikesidir ki, britanya politikacılarının gözlerini açmıştır.

İngiltere, dünya harbinden sonra Singaporu, kuvvetli bir japon donanmasına da karşı koyabilecek şekilde tahkim edilmiş bir harb limanı haline sokmağa karar verdi. Bu suretle yedi yıllık plân ortaya çıkmış ve dolayısıyla de, Singapor - Hongkong - Port Darvin (Avusturalya) dan mürekkep korkunç bir istihkâm müessesesi kurmak fikri doğmuş oldu.

Son yıllar içinde, Singapor'un etrafında dört mil murabbaından fazla orman kesilerek düzeltilmiştir. Bugün bu ormanlığın yerinde, bir çok binalar yer altı istihkâmları ve tayyare meydanları, imalâtaneler ve tabii harb malzemesi yapan çok yüksek kabilyette fabrikalar vardır.

Bu vaziyete göre, Singapor, yalnız

deniz ve havadan yapılacak bir hücum değil, yıllarca sürecek bir muhasaraya da karşı koyabilecek bir duruma girmiştir.

Adanın şark tarafındaki ucunda bulunan Sangi'de, topçu merkezi vardır. Deniz boyunca uzanıp giden dağlar, zabtedilmez kaleler haline sokulmuştur. Burada bulunan uzun menzilli toplar, otuz kilometrelik bir daireyi ateş altına alabilecek ve bu suretle, dünyanın dört kıtasına giden deniz yolunu, düşman donanmasına kapatacak kudrettedir.

Bir harb olduğu takdirde, İngiltere, Singapor'dan, Japonyanın orta ve garbî Asya, Avrupa ve Afrika ile olan ticaretini derhal felce uğratak mevkidedir.

Japonya silâhlanma hürriyetine kavuştu

Lö Tur gazetesinde Remon Lestona yazıyor:

Londra konferansında japonların müdafaa ettikleri ve reddedilmiş olan deniz filolarının tonaj müsaviligi tezi ne de olsa devletler arasında bir uzlaşmayı imkân kılacak tek hal şekliydi. Müsavilik prensibi kabul edilerek, alâkalıların meşru izzeti nefisleri böylelikle tatmin edildikten sonra her devletin müdafaa ve deniz ticaret filolarının korunması için gerekli tonaj miktarları hakkında mutabık kalmak kolay oldu. Yeni filolar yapmak için icab eden para ve bütçeler, finansal imkânların son haddine varılmış olduğu için, silâh yarışı korkulacak şey değildi. Arzusunu kabul ettirememiş olan Japonya, şimdi hürriyetini kazanmıştır; üç yıl önce milletler cemiyetinden çekildiği zaman olduğu gibi, bugün, her türlü askeri teahhüdrinden ve andlaşmalarından yakalarını sıyrılmış bulunuyorlar.

Japonyanın uzak şarkta işgal ettiği mevki Avrupa görüşile çok hafifleniyor. Asyada Avrupa itibarı bir daha yükselmek üzere çok düşmüş olduğu için Japonya, uzak şarkın büyük devleti haline geldi. Bu bir vakiyadır.

Japonyanın ticaret filosunun dört milyon tonilâtıyı geçtiğini biliyor musunuz? Çin denizi, japon adalar denizi ve garbî pasifik denizinde kabutajın tamamen japon bayrağı altında yapıldığını biliyor musunuz?

Büyük japon nakliye şirketlerinin, hatlarını Avrupaya kadar uzattıklarını, Hind denizinde, Basra körfezinde servisleri olduğunu, Süveyş kanalının büyük müşterilerinden olduklarını, gemilerinin Kap burnuna kadar indiklerini ve hattâ cenubi Afrikanın garb kıyılarında ticaret yapmak için burnu da döndüklerini biliyor musunuz?

Biliyor musunuz ki, alman, İngiliz ve holanda bayrakları, sırasile yüzde 23, 7 ve 13 kaybederlerken, buhrana rağmen, japon bayrağı yüzde on beş kazanıyor.

Ve nihayet biliyor musunuz ki, 72 sene içinde Japonyanın nüfusu iki misline çıkmıştır. 1872 de 33.110.000 o-

Briand ona, bu maksat uğrunda gerek kendisi gerekse Poincaré (Puankare) nin teşebbüse geçtiklerini söyleyebilecek mevkiide idi. Sözüne devamla,

— Neden bu meseleyi rahat bırakamıyorsunuz? Bu maddenin, sulh andlaşmasına sokulmuş olmasının yerinde bir hareket olup olmadığı hakkında, her halde benim de, kendime göre bir rdüşünce vardır. Bu meseleyi neden tarihin hükmüne terketmiyorsunuz?! demişti. Bunun üzerine, Stresemann da,

— Peki ama, tarih ne diyecektir? diye sorunca, Briand şu cevabı vermişti:

— Ben peygamber değilim; tarihin hükmüne de müdahale etmek istemiyorum. Ancak, her halde tarihin, üç şeye hükmetmeyeceğini sanıyorum:

Tarih, Fransanın bu defa mütearrız olduğunu söylemeyecektir; Almanyanın Belçika istilâ etmiştir, demeyecektir; Bethmann = Hollweg (Betman - Holveg) in dediği gibi, andlaşma denilen şey, bir deste kâğıttır, diye hükmetmeyecektir.

Biri bana, "Cenevre'deki hava" ne demektir? diye sorunca, daima bu hikâyeyi anlatırım.

Fransa ve Almanya mümessillerinin, bu gibi güc bir anlaşmazlık meselesine böy-

le bir takt ile temas edebilmeleri, ehemmiyetsiz bir keyfiyet değildi.

Zihnimde, Lokarno'ya geri dönmeden Briand'ı düşünemiyorum. Lokarno onun kariyerinin en yüksek noktası idi; Briand, ve Stresemann'dan daha küçük çapta olan adamlar, orada, hiç bir muvaffakiyet elde edemezlerdi.

Konferansın son toplantısında, Stresemann, hepimize ve hususile Fransaya hitab ederek, bu hareketin, münasebetlerimizde bir son değil, bir başlangıç olması lüzum geldiğini, ve bunda, lojik olarak gizlenmiş olan tekml sıyasal ve ekonomik âkibetleri göz önünde bulundurmanız icab ettiğini söyledi.

Briand'ın cevabını işidenlerden, hiç kimse, bu cevabdaki kelimelerin asil edasını unutamazlar. Onu dinlerken, Fransaya karşı beslediğim sevginin, yerinde bir duygu olduğunu hissediyordum; çünkü, Fransız milletinin ruhunda ne kadar asil ve temiz şey

varsa, hepsini Briand'ın ağzından işittim. Müsaade edilirse, buna bir de doğrudan doğruya şahsımla ilgisi olan bir şey katayım.

Briand, konferans salonundan çıkınca, beni bekliyen karımla karşılaştı. Karımın her iki eline sarılarak, büyük bir heyecan içinde, durmadan,

— Madam, Madam, kocanız olmasaydı, bu cüreti gösteremezdim!

Diye tekrar etmişti.

Mezarımın taşına bundan başka bir yazı istemiyorum. Onu sevişim acaip bir şey mi?

Şimdi, alman ve Fransız devlet adamlarının buluşmaları, esas itibariyle Stresemann ile Briand arasında geçen, fakat ekseriya Luther (Luter) in seyyal Fransızcası inkişaf eden uzun münakaşaları, odamda geçen ve pek resmî olmiyan görüşmeler ve hele, Briand'ın çağırıldığı ve en çetin güçlükleri hal letiğimiz "Portakal çiçeği", gölündeki gezinti gibi, daha başka hatıralar da yığın halinde gözümün önünde canlanıyor.

Bu gezintiye hareketimizi, gazetecilerin gözünden kaçırabilmiştik. Ancak, gece epeyce ilerledikten sonra Lokarnoya geri döndüğümüz zaman, 150 gazetenin ne kadar muhabiri varsa, hepsi de rıhtımda toplanmıştı. Gazeteciler, kısaca,

— Bay başkan, bize ne söyleyebilirsiniz?

Diye, soruyorlardı.

Fakat biz, kabinedeki arkadaşlarımıza malumat vermeden ve kendilerinin muvafakatini almadan, hiç bir şey söylememek hususunda kendi aramızda sözleşmiştik. Briand ona göre vaziyet aldı ve,

— Baylar, biz ihtiyoloji etüdü yaptık. Kıyılara yakın sığ sularda, hiç zorluk çekmeden mahiyetlerini tesbit edebildiğimiz küçük balıklar bulduk. Açıklarda ise, bizi zor vaziyetlere sokan daha büyükleri vardı. Fakat, bunları da tasnif edebildik. Bundan sonra, gölün ortasında bir veya iki dane hakikaten büyük balık vardı, ki asıl bunlar bizi çok çetin ve zorlu bir mesele karşısında bıraktılar. Her ne kadar bu cinslere de, kendilerine seçilen yeri göstermek üzere isek de, henüz bu meseleyi halledemedik. Fakat, bütün bu balıkların, üzerimizde çok kuvvetli tesir yapan bir hususiyetleri vardı, ki o da, sükûtları idi; dedi.

(Sonu var)

ÇEMBERLEYNİN HATIRALARI

Numara: 16

Türkçeye çeviren: Hikmet TUNA

Hava hücumu hakkında Ankara radyosunda verilen bir konferans

İç Bakanlık Seferberlik Şubesi Direktörü B. Hasan Fehmi Süerdem'in, Ankara radyosunda hava hücumlarına karşı korunma mevzuu etrafında verdiği ilk iki konferansı okurlarımıza sunmuşuk.

Öteyün verilen ve dünkü sayımızda birinci kısmı çıkan bu konferansın ikinci kısmını da bugün koyuyoruz:

İşte burada tesbit edilen bu esasan gaye: böyle bir hedefin yakınlarına veya uzaklarına düşecek bombaların ikinci bir cazib hedefe isabet etmemesini teminden yani daha umumî bir tabir ile diyebiliriz ki: düşmana (bir taş ile iki kuş vurmak) fırsatını vermemekten ibarettir.

Bu uzaklık; şehrin ve hedeflerin büyüklüğü ve oraya atılması ihtimal içinde bombaların tesirleri göz önünde tutularak hesap edilebilir. Herhalde bu gibi hedefler arasından ki mesafe ve aralıkların bir kilometreden az olmaması icabeder.

2 — Bu müesseselerden bilhassa mühim olanları, yekpare bir bina halinde değil; bir kaç gurup halinde, dağıntık bir vaziyette olmalı ve bunların havadan görülmelerini güçleştirmek için şekil ve renklerini de mümkün olduğu kadar araziye uydurmalıdır.

3 — Şehrin caddeleri; en çok esen rüzgâr istikametinde açılmalı ve bu caddeler imkân olduğu kadar geniş ve ağaçlıklı olmalıdır.

4 — Sokaklar; şehrin umumî durumu ve bilhassa topografik şekil de gözönüne alınarak bu caddelerle ahenkli bir surette açılmalı ve rüzgârların kolaylıkla cereyanını temin edecek veçhile geniş ve imkân olduğu kadar çok olmalıdır.

Bu sayede hem zehirli gazların çabuk dağılması ve hem de yangınların mevzii kalmaya sağlanmış olur.

5 — Evler, binalar; birbirinden ayrı ve aralıklı yani seyrek, seyrek bahçeli evler şeklinde olmalıdır. Ankarada Yenişehir evleri bu hususta iyi bir örnektir.

Bu şekildeki evler; her taraftan güneş, ziya ve hava almak itibarıyla sıhat bakımından da çok faydalıdır.

6 — Yeşil sahalara, parklara ve spor meydanları:

A — Şehrin türlü muntakalarını; arazinin hal ve vaziyetine uygun olarak uzun ve yeşil sahalarla birbirine bağlamak ve bunları yer yer ağaçlandırmak;

B — Şehrin münasib yerlerinde ayrıca parklar yapmak ve yahut yeşil sahalara bir kısmını park haline koymak;

C — Spor meydanları vücuda getirmek; hem sıhat ve hem de havaya karşı emniyet bakımından çok faydalıdır.

7 — Patlayıcı maddeler depoları: Benzin, mazot, barut ve hava gazı gibi patlayıcı maddeleri havi depolar - bomba isabetiyle hemen iştiial edeceklerinden - şehir dahilinde bulundurulmayarak, şehrin mümkün merteye uzağında, küçük gruplar halinde ve havaya karşı mahfuz bir şekilde olmalıdır.

8 — Telefon, telgraf ve elektrik hatlarının şehir dahilindeki kısımları;

lan bu nüfus 1934 de 67 milyonu bulmuştur. Kore, Formoz ve Sahalin'de yerleşmiş japonları da sayarsanız, japon nüfusu, 1934 istatistiklerine göre 94.200.000 rakamına çıkar. Yalnız Japonyada kilometre murabbana 183 kişi düşüyor! Rakamların belâğatı her türlü tefsirleri lüzumsuz kılmaktadır.

Adaların Japonyası, dışarıyla geniş münakale vasıtalarına malik olmadan, arazi ve ekonomi bakımından inkişaf edemez. Bu hususta tipki İngilterenin vaziyetindedir. İngiltere, uzun zaman rakipsiz kalmış olan ticareti dünya üzerine hükmederken, dayanması sayesinde okyanusta hakimdi. Japonya onun izinde yürümekten başka bir şey yapmıyor: kuvvetli bir deniz ordusunun himayesi altında, "kendi denizleri"nde hakim olmak istiyor. Ona mani olmaya kim cesaret eder?

tahrib bombalarının parçalarından ve yangınlarından müteessir olmamaları için yer altından geçirilmelidir.

9 — Şehir dahilinde ticaret, sanayi, kültür bölgeleri ayırmak, memur ve amele mahalleleri gibi taksimat yapmak, düşmana arzu ettiği bir bölge üzerinde bombardımanı teksif fırsatını vereceğinden mahzurlu görülmektedir. Bilhassa büyük şehirlerde, bunları da mümkün olduğu kadar dağıtmak daha doğru olur.

YAPI PLÂNLARI

Sayın dinleyicilerim!

Şehir dahilinde yapı plânları için yeni esaslar da şu şekilde düşünülebilir:

1 — Bina çatıları; ve bilhassa çatı altındaki tavanlar, yangın bombalarına karşı dayanıklı (demirli beton) olmalıdır.

2 — Çatı altı tavanının üstüne; en az on santimetre kalınlığında bir kum veya toprak tabakası konmalı, ve bu inşaatta yanmaz maddeler tercih edilmelidir.

3 — Tavan aralarında yanıcı maddeler bulunmamalıdır;

4 — Binaların iç bölmeleri (oda ve saire), yangını birinden ötekine sırayet ettirmeyecek tarzda olmalıdır;

5 — Sinema, gazino gibi eğlence mahallerinin; yerin altında veya büyük binaların bodrum katlarında yapılması tercih edilmelidir. Böyle yerler, harb esnasında az masrafla gaz sığınacağı haline konulabilir.

6 — Bilhassa resmî dairelerde, demiryolları müesseselerinde, fabrikalarda, mekteplerde, sinemalarda, gazinolarda, elektrik, hava gazı, su ve saire müesseselerinde gaz sığınacağı bulunmalıdır.

7 — Sığınakların yapılmasında, genel kurmayımızca neşredilmiş olan "resmî ve hususî binalarda tesis edilecek gaz sığınakları ve gazdan korunma odaları talimatnamesi" esas tutulmalıdır.

(Vilayet ve kazalarda bu talimatname vardır).

AHŞAP BİNALI ŞEHİRLER

Halen ev ve binaların mühim bir kısmı ahşap olan şehirlerde; bilhassa yangınların büyümesine ve genişlemesine mani olabilmek için çok esaslı tedbirler almak zarureti vardır.

Bu tedbirler meyanında:

A — Her fırsattan istifade edilerek ahşap mahalleler arasında, yeni esaslara göre geniş caddeler, sokaklar, meydanlar ve yeşil sahalara yaptırılmak;

B — Şehrin muhtelif semtlerinde yangın havuzları yaptırılmak;

C — Yangınların daha başlangıçta hemen söndürülebilmesi için yangın söndürme teşkilat ve tehzizatını arttırmak ve bu arada mahalle teşkilatı da yapmak;

D — Ahşap inşaatı kati surette menetmek bilhassa önemlidir.

ESKİ VE YENİ ARASINDA BİR MUKAYESE

Değerli dinleyicilerim!

Eski tarzda kurulmuş bir şehir ile, havaya karşı korunma esaslarına göre tanzim edilmiş bir şehir arasında; hava hücumlarının tesirleri bakımından kısa bir mukayese yaparak bu esasların faydalarını daha açık bir surette izah etmek mümkündür:

1 — Bomba isabeti bakımından: Eski tarzda kurulmuş bir şehirde; evler ve binalar birbirine bitişik, yollar, sokaklar dar, bahçeler, meydanlar az olduğundan şehirde mevcut bütün binaların satış mesahaları yekünü; şehrin umum sath mesahasının takriben yüzde seksenini teşkil eder.

Şu hale nazaran bu şehre atılacak tayyare bombalarının takriben yüzde sekseni binaların üzerine ve ancak yüzde yirmisi boş yerlere düşecektir.

Buna mukabil yeni esaslara göre kurulmuş bir şehirde; evler ve binalar birbirinden aralıklı; caddeler ve sokaklar geniş; yeşil sahalara, parklar, meydanlar çok olduğundan böyle bir şehirde mevcut bütün binaların satış mesahası yekünü; şehrin umum sath mesahasının takriben yüzde kırkını teşkil eder.

Şu hale göre de bu şehre atılacak bombaların ancak yüzde kırkı binaların üzerine ve yüzde altmışı da boş yerlere düşecektir.

Görülüyor ki yalnız bomba isabeti bakımından bile; eski ile yeni arasındaki fark çok mühimdir.

2 — Yangın bombaları bakımından:

Tayyarelerden atılan bombalar, (yangın bombası) olduğuna göre; eski tarzdaki bir şehirde, binaların çoğu ahşap olduğundan, bu binalara düşecek bombaların hiç olmazsa yarısı yangın çıkarabildiği halde; yeni sistem bir şehirde, binalar tamamen kârgir olduğundan, bunlara düşecek bombaların ancak pek az miktarı yangın çıkarabilecektir.

3 — Yangın söndürme bakımından:

Gene aynı sebepler dolayısıyla eski bir şehirde; yangınlar çabuk başlayıp büyüyecek ve birbirine kolaylıkla sırayet edip genişleyecek ve bunların söndürülmesi çok güç olacaktır.

Buna mukabil yeni bir şehirde, yangınlar çabuk başlayamayacak, büyüyecek, mevzii kalacak ve bunların söndürülmesi çok daha kolay olacaktır.

4 — Tahrib bombası bakımından: Tayyarelerden atılan bombalar, (tahrib bombası) olduğuna göre; eski bir şehirde, binalara isabet miktarı yarısından çok fazla olacağı gibi tahribat derecesi de daha büyük olacak ve bu bombalardan bir kısmı, aynı zamanda daha kolaylıkla yangınlara da sebebiyet verebilecektir.

Yeni bir şehirde ise durum bunun tamamen aksi olacaktır.

5 — Gaz bombası bakımından:

Tayyarelerden atılan bombalar, (gaz bombası) olduğuna göre; eski bir şehirde; gazın her tarafa doğru yayılması, evlerin ve binaların içine sinmesi, gayrimuntazam, dar yollar ve bu bombalardan bir kısmı, aynı zamanda daha kolaylıkla yangınlara da sebebiyet verebilecektir.

6 — Mühim hedefler bakımından:

Eski bir şehirde; mühim hedefler ekseriya şehir dahilinde ve birbirine yakın yerlerde bulunduğundan, bir hava hücumunda bunların birkaç tanesi birden hasara uğramak tehlikesine maruz bulunduğu halde; yeni bir şehirde durum gene bunun tamamen aksidir.

7 — Sığınaklar bakımından:

Eski bir şehirde; çoğu ahşap binalardan ibaret mahallelerde, bir defa yangınlar başlayıp büyüdüğü zaman; gerek binaların bodrum katlarındaki gazdan korunma odalarında ve gerek umumî mahallerdeki sığınaklarda barınmak çok güç olduğu halde; yeni bir şehirde, durum gene bunun tamamen aksidir.

Hulâsa: vaziyet hangi cihetten tetkik ve mukayese edilirse edilsin netice daima eskisinin aleyhine ve yenisinin lehinedir.

Bu itibarla eski tarzdaki şehirlerin, her fırsattan istifade edilerek mümkün olduğu kadar az zaman zarfında yeni esaslara göre tanzimi pasif müdafaa bakımından çok lüzumludur.

Sayın dinleyicilerime, gelecek konuşmamda gene bu mevzu dahilinde elektrik, hava gazı, su ve sanat müesseselerinde, demiryollarında, köprüler ve tünellerde, ve endüstri bölgelerinde yeni esaslar hakkında biraz izahat vermeğe çalışacağım.

KIRAL CORÇ BUGÜN GÖMÜLÜ Parlamento Sekizinci Edvard sadakatini tekrarladı

(Başı 1. inci sayfada)
da karşılamışlardır.

Fransız cumhurbaşkanı B. Löbrön, Viktorya durağında Dük d'York tarafından karşılanmıştır. B. Löbrön'ün yanında deniz bakanı B. Pietri ile Duvar'a kadar kendisini karşılamaya giden Fransanın Londra büyük elçisi bulunmakta idi. Fransız cumhurbaşkanının yanında general Gamlen ile general Denen de bulunmakta idiler.

Viktorya durağındaki karşılama törenleri misafirverlik bakımından çok önemli olmuştur. Kralın kardeşleri gelenleri dostça karşılamakta idiler. Kral sekizinci Edvard ise bu sırada Buckingham sarayına gelen yüksek misafirlerin ziyaretlerini kabul etmekte idi. Burada İngiltore kralı, Romanya kralı Karolun ziyaretini kabul etmiştir.

Yüksek misafirlerin gelişlerinde binlerce kişi Viktorya durağında bulunmuşlardır. İtalyan veliahdı da nerede ise gelecektir. Kendisi durakta beklenmektedir.

Londra, 27 (A.A.) — Belçika kralı Leopold, Kont dö Flandr ve Prens Con dö Luksemburg ve Feliks buraya gelmişler ve durakta Dük dö Gloucester tarafından karşılanmışlardır.

Daha önce yunan prenslerinden Corc ve Pol ile İtalya veliahdı da gelmişler ve durakta Dük d'York ve Dük dö Kant tarafından karşılanmışlardır.

Norveç Prensi Olaf da gelmiştir.

Kral Edvard bir mebuslar delegasyonunu kabul etti

Londra, 27 (A.A.) — Kral sekizinci Edvard, B. Baldwin'in başkanlığındaki avam kamarası delegasyonunu kabul etmiştir. Heyet kendisine taziyede bulunmuş ve sadakatini teyit etmiştir. Bütün siyasal partiler heyette temsil edilmişlerdir.

Prens Stahremberg B. Baldwinle görüşecek

Londra, 27 (A.A.) — "Deyli Telgraf", gazetesine göre, kralın cenaze alanında bulunmak üzere Londra'ya gelmiş olan Avusturya başbakanı muavini Prens Stahremberg hafta sonuna kadar Londra'da kalacak ve bilhassa başbakan Baldwin ve öteki bakanlarla görüşecektir. Stahremberg'in Yugoslavya kralıdır.

Başbetke

ORDU VE KÖY
(Başı 1. inci sayfada)

Bugün türk köyünde, müsbet telkinler için vasıta yoktur; saf halk, menfi telkinlere karşı açıktır. Köyde, parti veya devlet emrinde, nasıl isterseniz öyle almız, klavuz eksiktir. Stajdan geçen klavuzlar, ameli bilgi ve görüşlerinden hemşerilerini faydalandırdıktan başka, köy işleri ve neşriyatı ile uğraşan bürolarla, köylüler arasında her türlü temasa vasıta olacaklardır. Bunlara belki az çok hocalık işlerini de yaptırılmak imkânı vardır. İhtimal ki bunların yalnız yiyecekleri köylüce verilerek, pek az bir para ile, hükümet hizmetine alınmalarında daha büyük fayda görülebilir. Fakat köy klavuzu ile, türk köyünde cumuriyetin bir gözü, bir kulak ve bir ağız bulunmuş olacaktır. İçine girilmeyen köy, yerinden oynamaz; bütün değişiklikleri, yeni şartları, kerpicinin içinden yıllar yılı seyrederek, durur. Köyün katı görenek ve güvensizlik kabuğunu kırarak, onun harimlik içinde yer almamız lâzımdır.

F. R. ATAY

Kiralık
Kalöriferli yazı hanelar
Kıncacı Han Tel: 1270

naibi Prens Pol ile görüşmesi de vardır.

Londraya 1500 çek gönderildi

Londra, 27 (A.A.) — İrlanda takil devleti, Sovyet Rusya ve ya dahil olmak üzere, dünya tarafından Vindsor'da 1500 celenk gelmiştir.

Kral ailesi ölen kralın tabutunun önünde

Londra, 27 (A.A.) — Kraliçe ile kralın dinastisi azası bu son defa olarak Vestminster rek ölen kralın tabutu önünde mişlerdir.

Belçika kralı, Danimarka ve kraliçesi ve bulgar kralı da ziyarette beraber bulunmuşlardır.

Vestminster kilisesi civarında bir hâdise

Londra, 27 (A.A.) — Dün, kral cenazesi önünden alay halinde geçme hazırlanan halkı polis dağıtmak isteyince, Vestminster kilisesi civarında bir hâdise çıkmıştır. Halk gürültü çıkarmış ve polis işe karışmasını şiddetle protesto etmiştir.

Bir aralık, polis kordonlarını yırtılacağı sanılmış ise de, nihayet ha B. Baldwinle görüşmek üzere başbakanlığa bir heyet göndermiştir.

B. HITLERİN

BİR NUTKU

Yeni Almanyayı prensipleri nelerdir?

Münih, 27 A.A.) — Nasyonal sosyalist talebe birliğinin kuruluşunun onuncu yıl dönümü bayramları Krone Sirkinde yapılan büyük bir toplantı ile taclanmıştır. Bu toplantıya Hitlerin de geleceği haberi hızla yayılmış ve sirk sahalere önceden dolmuştur.

Hitler 45 dakika kadar süre nutkunda yeni Almanya'da hakim olan prensipleri anlatarak demiştir ki:

"— Milliyetimizin kuruluşu ancak hususî menfaatlerinden vazgeçmek suretiyle mümkün olabilmektedir. Cermen devletinin istihalesi milletimizin bugünkü büyüklüğüne erişmesi için zarurî görülmiştir. Alman milletini birliğe sevk etmek gibi, bazen güçle karşılaşmış olan bir eseri, tarih tahakkuk ettirmiştir. Bu eskiden lüzumlu idi ve bugün de daha az elzem değildir.

Nasyonal Sosyalist merkez yetçiliği ile muhtelif alman meclislerinin kendi hususiyetleri kaybedeceklerini düşünenlere cevabım şudur:

"— Evet, maziye kaybediyoruz, fakat buna karşı istikbar kazanıyoruz ve içerde kuvvet olduğunuz hakkındaki inanım, size dışarda emniyet kurmak kudret ve kuvvetini verecektir."

Sanat ve meslek mektepleri öğretmenleri için proje

Sanat ve meslek mektepleri öğretmenleri için hazırlanıp da Kamutay encümenlerinde tetkik edilmekte olan kamun projesine eklenmek üzere Kültür Bakanlığı tarafından hazırlanan kadretleri tetkik edilmek üzere Finans Bakanlığında verilmiştir. Finans Bakanlığında eski kadrolardaki ücretlilerin yeni lara maaşlı olarak geçirilmesinde riadilmesi lazım gelen esasların meclis edilip edilmediğini, gene eskisi gibi retli kadroda kalması lâzım gelen derecelerini kaybedip etmediklerini ki ve yeni kadrolar arasındaki uyum derecelerinin bütçeye ayrı bir fetah edilip edilmeyeceğini tetkik edilmektedir.

Yeni ingiliz kralına dair hatıralar

Kraliçesi ve Prens dö Gali olmıyan kral - Prenslükte kırdığı seyahat rekoru - Hangi dillerle konuşmuştur? - Avam Kamarasında dinlediği son müzakereler

İngiltere Kralı Beşinci Corc'un ölümü haberini veren 22 sonkânun tarihli Deyli Telegraf gazetesi'nin kronik muharriri, yeni kral Sekizinci Edvard hakkın da yazdığı satırlarda diyor ki:

Yeni kralın sesi:

"Yeni kralın bütün milletine ve bütün imparatorluğa radyoda bir hitabe vereceği bekleniyor. Sekizinci Edvard'ın sesi mikrofona gayet elverişlidir. Konuşurken konsonları gayet sarıh ve tane tane konuşur.

İkinci mi, on birinci mi?

Bugün Sekizinci Edvard adı ile İngiltere tahtına geçmekte olan kral, hakikatte İngiltere tahtına çıkmış olan Edvardların on birincisidir.

Fetihten evel bütün İngiltereye hükmetmiş olan üç Edvard vardı ki bunlar da sırası ile "Yaşlı Edvard", "Şehid Edvard", "İtirafçı Edvard", dir.

100,000 mil seyahat

Her ne kadar babası da çok gezip dolaşmışsa da tahtta en çok seyahat etmiş olan kral, kral Edvard'dır. Olen kralın 150 bin mil seyahat ettiği hesap olunmuştur. Sir Lionel Halsey'in 1931 yılında yaptığı bir hesaba göre genç kral, daha o zaman altı yıl içinde 250,000 mil dolaşmıştır. Seyahatlerin mecmuu 300,000 mil tutar. Bu seyahatlerde İngilizce, Afrika dili ile, svahelice, Fransızca nutuklar vermiştir.

Kralın söz söylediği diller:

Genç kralın bu seyahat merakı dünyaca o kadar meşhurdur ki kendisine bir iki defa kutup keşfi seyahatine çıkması bile teklif edilmiştir.

Tayyare ile seyahat

Kralın Sandringhamdan Londraya tayyare ile gelmesi 1928 yılındanberi ortalığın ne kadar değiştiğini hatıra getiriyor. O yıldı daha Prens dö Gal olan Edvard, şarki Afrikadan elinden geldiği kadar süratle Londraya dönmek zorunda kalmıştı. Çünkü babası hastalanmıştı.

Bu maksatla Brendiziye geldiği zaman B. Musolini hususi bir tren hazırlamıştı. Aynı zamanda iki tayyare de hazır bekliyordu.

Eğer Prens'in kendi arzusuna bırakılıysaydı, o hava

yolunu tercih edecekti. Fakat o zaman, B. Baldvinden bir telgraf almış, bunda başbakan, kabinenin tren yolu ile seyahatini tercih ettiğini bildirmişti.

Bunun üzerine Prens, babasının bakanları ne diyor sa onu yapmak zorunda bulunmuştu.

Üç kral devrini görmüş:

Yalnız yeni kralın yeni bir devir açacağını bekleyenlerin hatıra tutmaları lâzım gelen bir nokta vardır:

Yeni kral, kraliçe An'dan beri hiç bir hükümdara nasib olmayan bir mazhariyete ermiştir: Üç kral devrine yetişmiştir. Onun için kafasında zengin hatıralar vardır.

Kraliçe Viktorya, henüz dört yaşında iken onu "cici ve dost tavırlı bir çocuk" diye tavsif etmişti.

Kendi oğullarına karşı çok sert davranan Yedinci Edvard, torunlarına karşı çok yumuşaktı.

Hattâ bir defa, Mr. Hausel hakkında büyük babası ile birdenbire konuşmağa girişmiş ve onu hayli eğlendirmiş, güldürmüştü.

Üç taht yerine bir taht:

Dün, Lordlar kamarasında ilk defa görülen bir manzara vardı. Orada eskiden birisi krala, birisi kraliçeye üçüncüsü de Prens dö Gal'e aid olmak üzere üç taht bulunurdu. Dün bir tek taht göze çarpıyordu. Kral bekâr olduğu ve bugün ortada bir Prens dö Gal bulunmadığı için öteki tahtlar kaldırılmıştı.

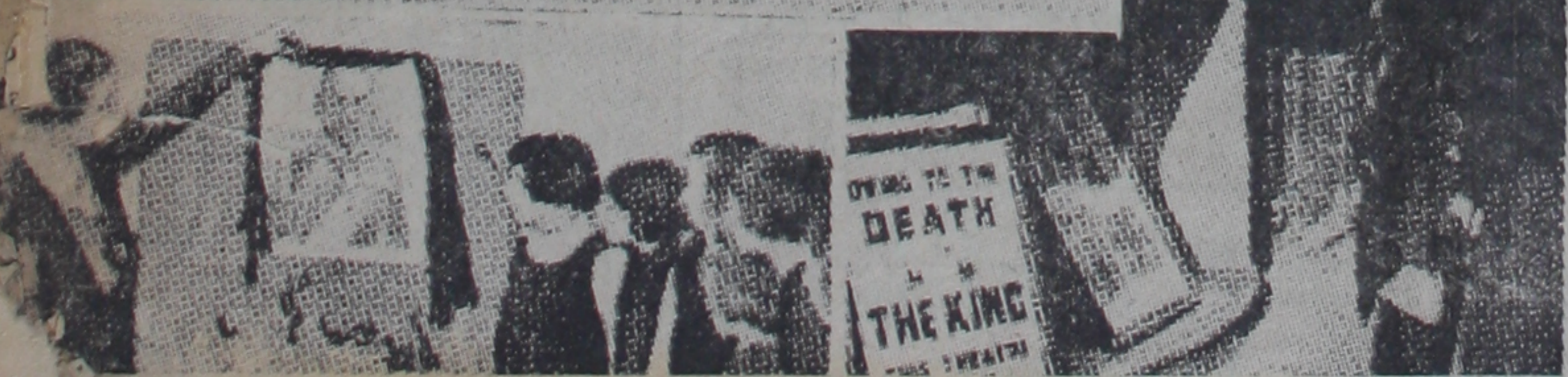
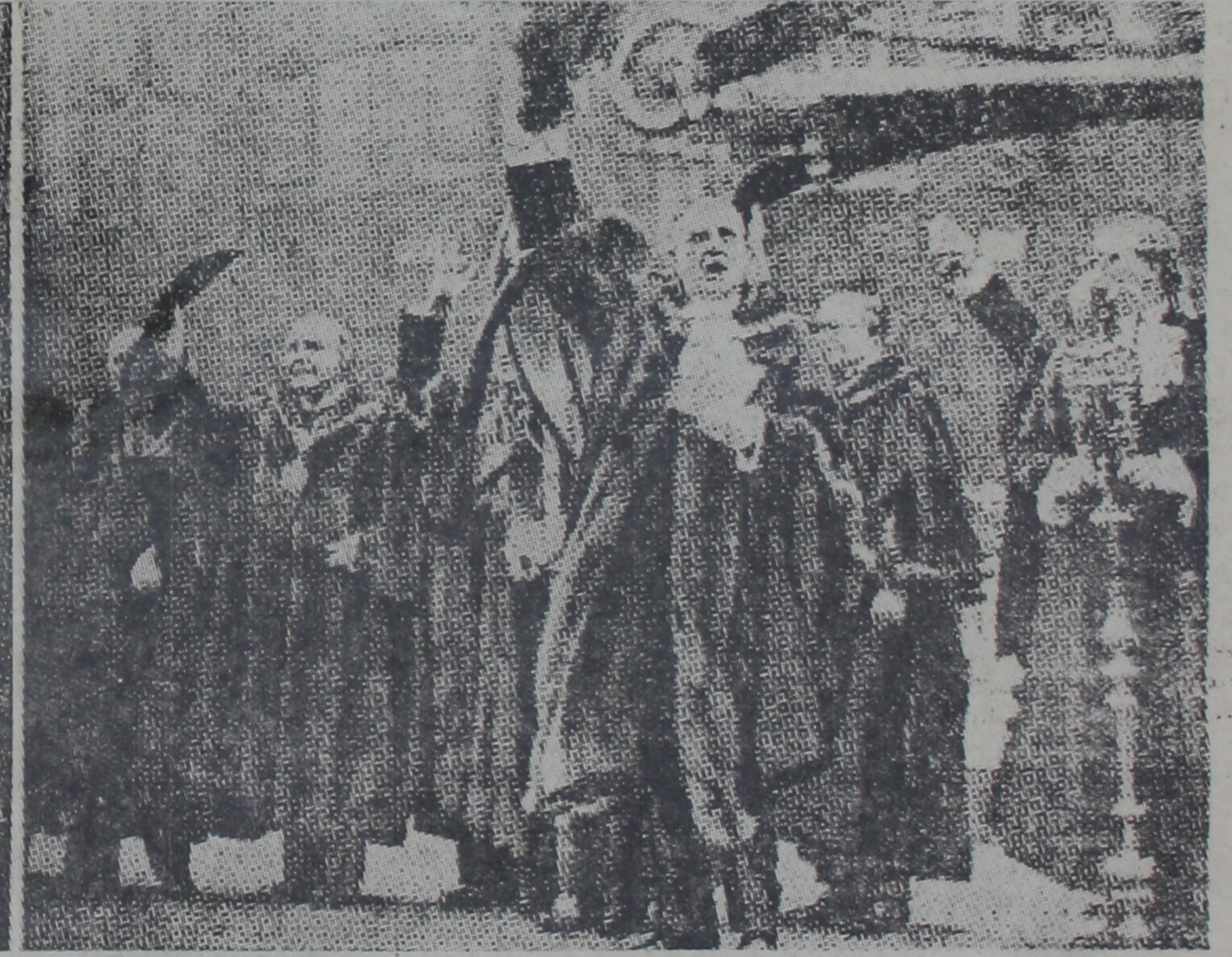
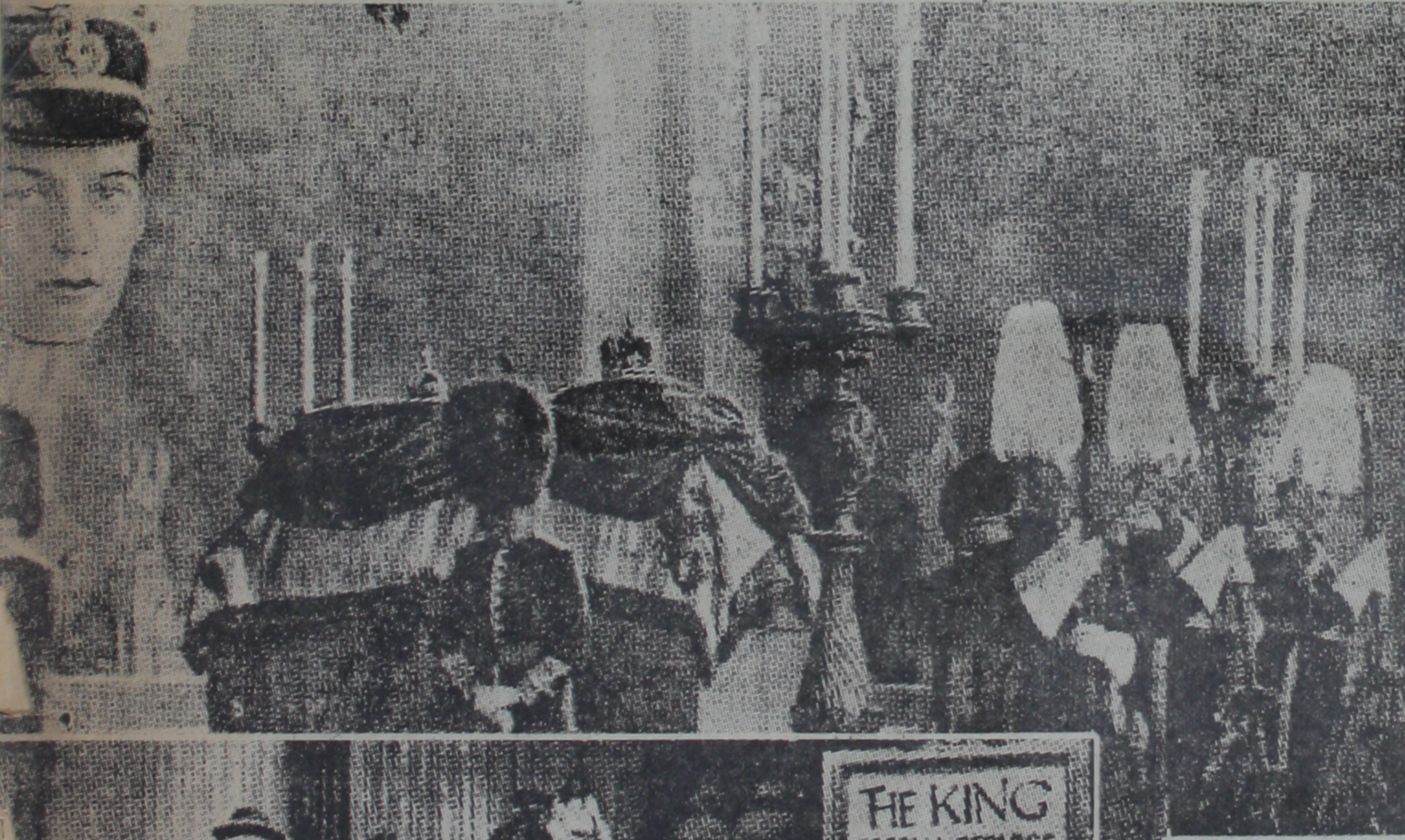
Son dinlediği celse:

Kral, Noel münasebetile tatil devresine girecek olan avam kamarasında dış siyasası hakkında yapılan müzakereleri saatin üzerindeki Prens dö Gal locasından takib etmiş, Samuel Hor'un Atli'nin, Baldvinin sözlerini üç saat müddetle dinlemişti. Kralın tamamını dinliyebilirdiği son müzakere bu olmuştur.

Sonkânunda ölen ingiliz kraları:

Kral, Corc, sonkânun ayında ölen ingiliz kralarının beşincisidir. Bundan önce, dört kral daha bu ayın son on bir günü içinde ölmüşlerdir:

Hanri VIII	28 sonkânunda
Çarls I	30 sonkânunda
Corc III	29 sonkânunda
Viktorya	22 sonkânunda

Şa: Yukarıdan aşağıya doğru: Kral Corc'un etrafı siyah kumaşla çevrilmiş bir portresi - Babasının ölümünü haber alarak Sen Ceyms sarayına giden Dük d'York ve başbakan B. Baldvin. Şa: Yukarıdan aşağıya doğru: Yeni kral VIII Edvard'ın veliahdlığı zamanına aid muhtelif resimler: Çocukluğu, veliahdlığı, raca kıyafetinde, Oksford Doktoru kıyafetinde. Şa: Solda yukarıdan aşağıya doğru: Kral Corc'un gençliği (köşede) - Kralın tabutu kilisede - Sen Pol kilisesinde yapılanâyine gidenler - Bir mektepte kralın, siyah kumaşla geçce, c. c. portresi - Tiyatrolar kralın ölümü dolayısıyla kapalı olduklarını ilân ediyorlar - Sağda yukarıdan aşağıya doğru: Münadiler yeni kralın cülâsunu ilân ediyorlar - Bir mektepte çocuklar kralın ölümü dolayısıyla iki dahika susuyorlar.

İş kumbarası sahiplerine senede 20,000 lira mükâfat

İki muhtelif tertip - Yedi kura

BİRİNCİ TERTİP..
Senede iki defada
414 kişiye on bin
lira ikramiye

Her sene 1 Ocak ve 1 Ekim tarihinde kumbaraları sahipleri arasında çekilen kuralarda bu kez defasında 207 kişiye beşer bin lira mükâfat verilecektir.

Birinci mükâfat:	1000 Lira
İkinci "	250 "
Bu kişiye yâdenen "	1000 "
Yirmi "	1000 "
Yüz kişiye arasında "	1750 "

Beş bin lira kura 1 Ekim tarihinde çekilecektir.

İKİNCİ TERTİP.
Senede beş defada
beş kişiye on bin
lira ikramiye

Yeni ihale edilen bu kuralarda her birinde tek kumbara sahibine iki bin lira ikramiye verilecektir. Bu kuralar senede beş defa:

Şubat, Haziran, Temmuz, Eylül ve Aralıkta çekilecektir.

Kuralara iştirak edebilmek için kumbara sahiplerinin asgari yirmi beş lira biriktirmiş olmaları lâzımdır.

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonu ilânları

YEVMİYE 8 - 12 KİLO KOYUN ETİ

Tahmin edilen bedeli (331) lira (20) kuruş olan yukarıda miktar ve cinsi yazılı koyun eti Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonunca 12 şubat 936 tarihinde çarşamba günü saat 14 te pazarlık ile ihale

edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (24) lira (84) kuruş ve 2490 numaralı kanunun 2. ve 3. maddelerindeki vesikale mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (177) 1-315

Yevmiye iki kalem beherinden asgari 12,5 azami 13,5 kilo

Taze Bekla	10
Pırasa	7
Yerelması	5
Karnabahar	15
İspanak	11
Lahana	5
Taze fasulya	15

Beher Kilosu

Tahmin edilen bedeli (372) lira (60) kuruş olan yukarıda miktar ve cinsi yazılı malzeme askerî fabrikalar umum müdürlüğü satın alma komisyonunca 10/şubat/936 tarihinde pazartesi günü saat 14 de pazarlık ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (27) lira (95) kuruş, 2490 numaralı kanunun 2. ve 3. maddelerindeki vesikale mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (170) 1-288

Steno alacaktır

Türkiye Cumhuriyet

Merkez Bankasından

Ankara merkezimiz için gayet iyi stenografi ve daktilografi olan bir steno daktilo alacaktır. Taliplerin kanunusani 936 sonuna kadar bizzat veya tahriren umum müdürlüğe veya İstanbul şubemize müracaatları. 1-256

KURU OLUP.

Ziraat Bankası

Kırşehir urbaylığundan:

Kırşehir ilinin 75 lira ücretli uray muhasibliği açıktır. Bu ücret 1936 yılında maas olarak bütçeye konulacağından memurun kanununun 4 üncü maddesindeki şartları haiz olanlardan, hesap işlerinde bulunmuş olanların evrakı müsbitelerile şubat başlangıcına kadar Kırşehir urbaylığına baş vurmaları ilân olunur. (183) 1-316

Türk Hava Kurumu BÜYÜK PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

4. CÜ KEŞİDE 11 ŞUBAT 1936 DADIR

Büyük ikramiye 35.000 Liradır

Ayrıca: 15.000, 12.000 10.000 liralık ikramiyelerle 20.000 liralık bir mükâfat vardır.

Belediye Reislüğinden:

1 - Samanpazarında Belediyece yaptırılan dükkânlardan 3 ve 12 harita numaralı dükkânlardan mayıs - 937 sonuna kadar açık arttırma ile kiraya verilecektir.

2 - Harita numarası	Muhammen senelik kira bedeli	Muvakkat teminat Lira Kr.
3	550	60
12	500	56,25

3 - Bu dükkânlara ait şartnamenin görülmesi ve daha ziyade iza hat alınması için her gün muhasebeye gelinmelidir.

4 - İhale 10 - Şubat - 936 pazartesi günü tam-on-beşte arttırma ve eksiltme komisyonunda yapılacaktır. İstekli olanlar bu saatten evvel teminatlarını vezneye vermiş olmalıdırlar. (189) 1-311

CAMILLA HORN

? ? ? filminde

Hariciye Vekâletinden:

Hariciye vekâletinde 11 inci dereceden mevcut münhal memuriyetlere talimatnamesine tevfi kanunusani ile memur alınacaktır. Müsabaka imtihanı 17 şubat 936 pazartesi günü saat 10 da Hariciye vekâletinde yapılacaktır.

Müsabakaya iştirak için, taliplerin memurun kanununun 4 üncü maddesindeki şartları haiz olmaları lâzımdır.

Hukuk, Mülkiye, Ulûmu Siyasiye, İktisadiye ve İctimaiye ve Fakülte derecesindeki yüksek ticaret mektepleri veya hariciye mesleği ile alakası bulunan mümasil yüksek mekteplerden birinden mezun olmak.

Müsabaka imtihanı şöyledir:

1 - Hukuku medeniye, hukuku düvel, hukuku hususiye düvel, iktisad, maliye ve tarihî siyasi (1815 den zamana kadar) hakkında tahriri ve şifahi sualler.

2 - Türkçe ve fransızcadan tahrir ve tercüme.

3 - Müsabakada üssü mizanı doldurmak şartıyla en fazla numara alanlar kazanmış olacaktır.

Müsavat halinde fransızcadan maada bir tenebi lisanına vukuf sebebi rüchandır.

Taliplerin mektep şahadetnameleri, askerlik vesikalari, hüsnü hal ve sıhat şahadetnameleri ile hüviyet cüzdanı veya suretlerini istida ile 12.936 akşamına kadar vekâlet zat işleri dairesi seflisine tevdi eylemeleri ve 17.2.1936 pazartesi günü Ankarada vekâlette hazır bulunmaları ilân olunur. (110) 1-233

Memur arıyoruz

Maden tetkik ve arama enstitüsünden:

Kütahya bölgesinde çalışmakta olan Kömür Arama Gurubumuz nezdinde memurluk yapacak bir memur alınacaktır. Ehliyetine göre 150 liraya kadar aylık ücret verilecektir.

Aranılan evsaf:

- 1) Muhasebe bilgisi olacak
- 2) Üçbin liralık kefalet verecek
- 3) En az orta tahsilini bitirmiş olacak
- 4) Askerlikle alakası olmayacak
- 5) Ecnabi lisanı bilen üstün tutulacaktır.

Aranılan evsafta istekli çok olduğu takdirde alınacak memur muhasebenden yapılacak imtihan ile seçilecektir.

İsteklilerin 4 kura fotoğrafları ve kendi el yazılıyla yazılmış kısa tercümeihallerini dilekeçelerine ilâştirerek en geç 1 şubat 1936 cumartesi akşamına kadar Ankarada Enstitü Genel Direktörlüğüne müracaat etmeleri.

İmtihan 3 şubat 1936 pazartesi günü Ankarada yapılacaktır. (154) 1-277

Bahkesir ilbaylığundan:

1 - Ayvalık - Bırhaniye yolunun 0+000-11+150 inci kilometreleri arasındaki kısmın tamiri kapalı zarf usulüyle on beş gün müddetle eksiltmeye konulmuştur. Bu tamiratın keşif bedeli 15146 lira 94 kuruştur.

2 - Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:

- A - Eksiltme şartnamesi,
- B - Mukavele örneği,
- C - Fenni şartname ve Nafia işleri şartları umumiyesi,
- E - Keşif cetveli,

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı encümeni daimi kalemle Nafia müdürlüğüne müracaatla görebilirler.

3 - Eksiltme 6 şubat 1936 tarihine rastlayan "perşembe" günü saat on beşte vilâyet makamında daimi encümeninde yapılacaktır.

4 - Eksiltme kapalı zarf usulüyle yapılacaktır.

5 - Eksiltmeye girilmek için bedeli keşifin yüzde 7,5 olan 1136 lira 3 kuruş muvakkat teminat verilmesi, ve bundan başka nafia işleriyle uğraştığına dair eksiltme gününden lâkal sekiz gün evvel Bahkesir nafia müdürlüğünden vesika alanlar görebilirler.

6 - Usulüne tevfi kanunusani kapalı zarf içinde verilecek teklif mektupları, teminat mektup veya makbuzları ve vesikal ihale günü saat on dörtte kadar vilâyet daimi encümenine makbuz mukabilinde verilecektir. Saat on dörtten sonra teklif zarfları kabul edilmeyecektir. (135) 1-252

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satınalma Komisyonundan:

29.1.1936 çarşamba günü saat (15) de yapılacak ilân edilmiş olan Ankarada Jandarma ve Polis mektebi mutfak ve çamaşırhanesinde yapılacak (46,458) lira (60) kuruşluk kapalı zarf eksiltmesi 13.2.936 perşembe günü saat (15) şe uzatılmış olduğu ilgililerce bilinmek üzere ilân olunur. (188) 1-335

ANKARA İCRA DAİRESİ GAYRİ MENKUL SATIŞ ME. MURLUGUNDAN:

1 - Mahcuz olup satılmasına karar verilen tapunun kütük 55, 149 pafta, 543 ada, 25 parsel numarasında kayıtlı ve Ankaranın Ayrançı mevkiinde vaki bir bağ yerinin yarısı aşağıdaki şartlar dairesinde açık arttırmaya çıkarılmıştır.

2 - Evsaf ve müstemilâtı: Bağ yeri 13877 metre murabba olup metre murabba 75 kuruştan heyeti umumiyesine 10407 lira kıymet takdir edilmiştir.

3 - Satış peşin para ile olmak üzere 2-3-936 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14-16 ya kadar icra dairesi gayri menkul satış memurluğunda yapılacaktır.

4 - Talipler takdir edilmiş olan yukarıdaki muhammen kıymetinin yüzde 7,5 ü nisbetinde pey akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubu ile kanunen teminat olarak kabul edilen bazine tahvilleri getireceklerdir.

5 - Satış günü arttırma bedeli takdir edilen kıymetinin yüzde 75 ini bulduktan ve üç defa nida ettirildikten sonra mezkûr günün 16 ncı saatında en çok artıran talibine ihale olunacaktır.

6 - İşbu tarihteki arttırmada teklif edilen bedel muhammen kıymetinin yüzde 75 şini bulmadığı takdirde 17-3-936 tarihine müsadif salı günü saat 14-16 ya kadar yapılacak ikinci arttırmada en çok arttırana ihale olunacaktır.

7 - Birinci ve ikinci arttırmalarda ihale bedeli ihaleyi müteakip verilmeyen takdirde üzerine ihale edilenin talebi üzerine ihale talibinden itibaren kendisine bedeli ihaleyi teslimi vezne eylemesi için 7 gün kadar mehil verilecektir. İşbu müddet zarfında da ihale bedeli yatırılmadığı takdirde ihale bozulacak ve bu tarihten evvel en yüksek teklifte bulunan talibe teklifi vechile almağa razı olup olmadığı sorulduktan sonra teklifi vechile almağa razı ihale farkı birinci talipten tahsil edilmek üzere bu talibe ihale edilecektir. Teklifi vechile almağa razı olmazsa gayri menkul yeniden on beş günlük ikinci arttırmaya çıkarılarak en çok artıran talibine ihale edilecektir.

8 - Her iki arttırmada da gayri menkul talibine ihale edildikten tapu harcı ile dellaliye resmi müşteriye ve ihale tarihine kadar olan müterakim vergi ve resim ise borçluya aittir.

9 - Borçlu ve alacaklılarla diğer alâkadarların bu gayri menkul üzerindeki haklarını ve hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbitelerile 20 gün içinde dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilliyile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşılmasından haric tutulacaklardır.

10 - Arttırmaya iştirak edecekler 20.2.936 tarihinde 935/121 No. ile dairemizdeki yerinde herkese açık bulundurulmuş şartnamemizi okuyabilirler. 1-337

Izmir belediyesinden:

Birinci kordondaki urayın şehir gazinosu yerine yeniden gazino, otel ve bahçe yapılacaktır. Bu işin bedeli keşif 40868 liradır. Bu inşaat ve imalâta mukabil gazino, otel ve bahçe on beş sene müddetle müteahhide icar edilecektir. Senelik icar bedeli muhammen celi liradır. Bu işe ait şartname, keşifname, proje ve sair evrak baş sekreterliktedir. Bunların takımıyla örneği iki lira mukabilinde belediye baş mühendisliğinden satın alınır. İhale kapalı zarf müzayedet neticesinde 11.2.936 salı günü saat onda yapılacaktır.

Talipler şartname, keşifname ve proje dairesindeki inşaat ve imalâtı yapmağı kabul etmekle beraber senelik icar bedelini arttırmak suretiyle inşaat ve imalât için üç bin altmış altı lira ve icar için de dört lira ki ceman üç bin yetmiş lira muvakkat teminat olmak üzere nakden belediye emrine yatırmak veya bu miktarda banka teminat mektubunu teklifname ile birlikte 2490 sayılı kanunun tarifati dairesinde ihale günü olan 11 şubat 936 salı günü saat ölekuza kadar belediye müteşekkil arttırma ve eksiltme komisyonu başkanlığına vermeleri lâzımdır. (202/181) 1-346

ANKARA BELEDİYESİ

Su İşleri Direktörlüğünden:

Ankara belediyesi su işleri direktörlüğü için açık eksiltme ile 9 kalemde 32 parça mobile, döşemelik muşamba ve saire satın alınacaktır. Bunların oranlanmış tüm tutarı 1300 lira ve muvakkat teminatı 97 lira 50 kuruştur. İstekliler şartnameyi İtfaiye meydanında su işleri direktörlüğünde görebilirler. Bunlar bir istekliye ihale edileceği gibi ayrı ayrı isteklere de verilebilir. Eksiltmesi 11.2.936 salı günü saat 15 de İtfaiye meydanında su işleri direktörlüğünde olacaktır. (205) 1-348

Elâziz ilbaylığundan:

1 - Elâziz - Diyarbekir yolunun birinci kilometresinde yapılacak parke taş döşemesi 31 - 1 - 936 tarihine rastlayan cuma günü saat on beşe kadar kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

2 - Keşif bedeli 17910 lira olup muvakkat teminatı 1343 lira 25 kuruştur.

3 - Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:

- A - Eksiltme şartnamesi
- B - Mukavele projesi
- C - Nafia işleri şartları umumiyesi
- Ç - İnşaatı dair fenni şartname
- D - Hususi şartname
- E - Keşif cetveli, fiat cetveli, metraj cetveli
- F - Proje, grafik

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı bedelsiz olarak Elâziz nafia başmühendisliğinden alabilirler.

4 - Eksiltmeye işira - etmek için beş bin lira kıymetinde hükümet taahhüdlerini muvaffakiyetle bitirdiğine dair vesika gösterilmesi şarttır.

5 - Eksiltme daimi encümen dairesinde yapılacaktır. Teklif mektupları birinci maddede vazın saatten bir saat evvel vilâyet daimi encümen reislğine verilecektir. Proje ile gönderilen mektublar da nihayet birinci maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak teklifler kabul edilmez.

6 - Daha fazla tafsilât almak isteyenlerin vilâyet daimi encümenine ve vilâyet nafia başmühendisliğine müracaat eylemeleri ilân olunur. (172) 1-293

TAŞDELEN SUYU

Sıhhatını seven Ankara halkına

Evkaf direktörlüğünün Taşdelen membar üzerinde yaptığı sıhhi inşaat bitmiştir.

TAŞDELEN SUYU

Hilesiz ve temiz bir şekilde depomuzda her zaman taze olarak müşterilerimizin emirleri üzerine kendi vesaitimizle derhal istenilen yere gönderilir.

1425 No: ya telefon ediniz.

Taşdelen suyu deposu Yeni hal No: 3

Vehbi Koç Ticaret Evinden:

Evimiz Hava Gazı tesisatı şubesinde müstahdem Süleyman ustanın vazifesine nihayet verilmiştir. Süleyman ustanın evimizle alakasının kesildiğini ve evimiz namına hareket edemeyeceğini nazarı dikkate alarak kendisine hiç bir vechile tediyat yapılmamasını sayın müşterilerimize ilan ederiz.

1-323

Ankara Hukuk Fakültesinden:

Cinsi	En az	en çok	Tahmini fiyat	Tutarı	Muvakkat teminat
Ekmek	15000	20000	12	2400	180
Et	7500	10000	40	4000	300
Yoğurt	1000	1200	20	240	18
Süt	500	700	15	105	7 87,50
Yumurta	10000	15000	2,50	375	28 12,50
Taze Fasulye	1800	2000	20	400	30
Taze Bamya	200	300	15	45	3 38
Kabak	1000	2000	10	200	15
Bakla	400	500	8	40	3
Maydanoz	1000	1500	2	30	2 25
Limon	5000	5500	2,50	187,50	14 06
İspanak	1500	2000	5	100	7 05
Tomates	750	1000	10	100	7 50
D. Biber	300	400	20	80	6
Patlıcan	1300	1500	15	225	16 88
Yaprak	100	125	15	1 75	1 41
Prasa	750	1000	8	80	6
Lahna	250	300	10	30	2 25
Semizotu	200	250	15	37,50	2 81

Ankara Hukuk Fakültesi için Mayıs 936 nihayetine kadar alınacak olan yukarıda isimleri hizalarında miktar ve fiyatlarıyla tutarı ve muvakkat teminatları yazılı erzak 20 gün müddetle açık eksiltmeye konmuştur. İsteklilerin 29 ikinci kanun 936 çarşamba günü saat 12 de müracaatları. (64) 1-138

Samsun Belediyesi'nden:

- 1 - 450 liraya yapılacak tahmin edilen Samsun şehrinin mevcut haritalarının muşambaya alınması işi şartnamesi dairesinde pazarlıkla yapılacaktır.
- 2 - Bu hususa aid şartnameyi görmek ve teklif etmek isteyenler Samsun'da bulunanlar belediye fen müdürlüğüne hariçte bulunanlar ise Ankarada ve İstanbul belediyeleri fen müdürlüklerinden temin edebilir.
- 3 - Bu iş için teminat miktarı 33 lira 75 kuruştur.
- 4 - Pazarlık 17.2.1936 günlemesine rastlayan pazartesi günü saat onda Samsun belediye encümeninde yapılacağından Samsun'da bulunanların aynı günde teminat mektuplarıyla encümeninde bulunmaları hariçte bulunanlar ise teklif ve teminat mektuplarını aynı gün geçene kadar göndermeleri ilân olunur. (140) 1-257

Jandarma genel komutanlığı Ankara satın alma komisyonundan:

- 1 - Ankara jandarma ve polis mektebinde yapılacak olan (46458) lira (60) kuruş keşif bedelli mutbak ve çamaşırhane tesisatı 29-1-936 çarşamba günü saat (15) de kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulacaktır.
- 2 - Teminat bedeli (348440) kuruş olup 233 kuruş karşılığına aşağıda komisyon alınabilir.
- Genel, fennî eksiltme şartnameleri, keşifname, mukavele projesi, iki plân.
- 3 - Eksiltmeye girmek isteyenlerin ilk teminat sandık makbuz vey banka mektubu ve şartnamede yazılı belgeler içinde bulunan teklif mektuplarını eksiltme günü en geç saat on dörde kadar komisyonu vermiş olmaları. (68) 1-149

Ankara belediye reisliğinden:

- 1 - 45x30 ebadında 119 adet cadde levhası açık eksiltmeye konmuştur. Muhammen bedeli 892.50 liradır.
- 2 - Eksiltme 10. 2. 936 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 11 de yazı işleri direktörlüğü odasında yapılacaktır.
- 3 - Muvakkat teminat 67 liradır.
- 4 - Şartnamesini görmek ve fazla malumat almak için belediye yazı işleri direktörlüğüne müracaat edilecektir. (145) 1-260

Nafia Bakanlığından:

- 1 - Nafia şirket ve müesseseleri umum müdürlüğü fen heyeti kadrosunda münhal bulunan 200 ile 300 lira aylık ücretli vazifeler elektrik veya elektrik ve makine mühendisleri alınacaktır. İsteklilerin aşağıdaki vesikalarla birlikte sözügeçen umum müdürlüğe müracaatları ilân olunur.
- a) Askerliğini bitirmiş veya ihtiyat sınıfına nakledilmiş olduğuna dair vesika.
- b) Diploma ve 1035 No. lu kanun mucibince alınmış mühendis ruhsatnameleri asıllarının veya tasdikli suretleriyle ihtisas vesikaları.
- c) Hüviyet cüzdanile hüsnühal varakası (121) 1-250

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonu ilânları

İstanbul levazım amirliğine bağlı müesseseler için kırk ton saade yağının 14 şubat 936 cuma günü saat on beşte Tophane satın alma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli beher kilosu 90 kuruştur. İlk teminatı 2700 liradır. Şartnamesi 180 kuruşa İstanbul levazım amirliği satın alma komisyonundan alınabilir. İsteklilerin kanunî vesikaları ile beraber teklif mektuplarını ihale saatından bir saat evvel komisyonu vermeleri (203) 1-347

Milli Müdafaa Vekâleti Satınalma Komisyonu İlânları BİLİT

- 1 - Harp Okulu için hepsinebiçilen ederi kırk beş bin beş yüz otuz dört lira olan beş kalem mefruşat kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.
- 2 - Şartname, keşif ve resimleri 228 kuruşa M. M. V. Sa. Al. Ko. dan alınır.
- 3 - Eksiltmeye girecekler, kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki belgelerle, 3415 liralık ilk inanc parası mektup veya makbuzlarla birlikte teklif mektuplarını ihale günü olan 31 ikinci kanun 936 cuma günü saat onbirden bir saat evvel M. M. V. satın alma Ko. na vermeleri. (91) 1-177

BİLİT

Beş baş nakliye ve payton konumu beygir pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 29 - 1 - 936 çarşamba günü saat 10 dadır. İstekliler belli gün ve saatinde hayvanlarıyla birlikte M. M. V. satın alma komisyonuna gelmeleri. 160 1-280

BİLİT

YAPI: Akköprüde sıhhi depolarında yapılacak ETÜ garajının kapalı zarfla istekli çıkarmadığından yeniden kapalı eksiltmeye konulmuştur. Keşif tutarı: 8896 lira 15 kuruştur. Keşif ve şartnamesi bedeline karşı inşaat şubesinden alınacaktır. İHALESİ: 14 şubat 1936 cuma günü saat on birdedir. İLK TEMİNATI: 667 lira 21 kuruştur.

Eksiltmeye girecekler 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenen belgelerle birlikte teminat ve teklif mektuplarını havi zarflar ihale saatinden en geç bir saat eveline kadar M.M.V. satın alma komisyonuna versinler ve lüzum görülen fennî ehliyetnamelerin alınması için de 6 şubat 936 gününe kadar Bayındırlık bakanlığına müracaat etsinler. (201) 1-345

Tophanede İstanbul Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonu**İLAN**

İstanbul Levazım Amirliğine bağlı Kıt'at için 35 ton zeytin yağı 10-2-936 pazartesi günü saat 15 de Tophanede satınalma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli 17500 liradır. İlk teminatı 1312 buçuk liradır.

İartnamesi komisyonunda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikaları ile ihale saatından bir saat evveline kadar tekliflerini komisyonu vermeleri. (391-331) 1-266

Dr. CEMS'in Nasır ilacı

En eski nasırları onite pek kısa bir zamanda tamamen ve kökünden çıkarır.

Umumi deposu: İngiliz Kanzuk eczanesi, her eczanede bulunur. ciddi ve müessir bir nasır ilacıdır.

Kiralık

Işıklar cadesinde İmar Müdürlüğü karşısında Rifat apartmanında dört odalı bir daire kiralıktır. İstiyenler üst kata müracaat etsinler. 1-322

İş arıyor

Paris'ten mezun bir türk inşaat ve nafra mühendisi, yapı veya bayındırlık işleriyle meşgul olan müesseselerde vazife arıyor. Fransız, alman ve ingiliz lisanslarına vakıftır. Referansları vardır.

Adres: A. S. Posta kutusu 249 Ankara

Türk Antrasiti**Toptan ve perakende satışlar**

Müracaat yeri: Işıklar caddesinde

Adapazarı

Türk Ticaret Bankası

Telefon 2316

Devlet Demiryolları Limanları Satınalma Komisyonu İlânları

Muhterem yolculara daha rahat ve çabuk seyahat etmek imkânını vermek üzere İzmir Bandırma ekspres trenleri 1.2.936 tarihinden itibaren haftada üç güne çıkarılmıştır.

Ekspres katarları İzmirden Bandırma pazartesi, çarşamba, cuma günleri Bandırma'dan İzmir'e salı, perşembe, pazar günleri hareket edecekler bu günlerden mada günlerde de İzmir Bandırma İzmir arasında adi posta trenleri işliyeceklerdir. Ekspres trenlerine karşı muntazam İstanbul Bandırma deniz yolları seferleri mevcut olduğu gibi İzmir'den salı, perşembe günleri ve Bandırma'dan çarşamba, cuma günleri kalkan adi postalara karşı da İstanbul Bandırma deniz seferleri bulunduğu ilân olunur. (204) (187) 1-349

Kiralık

Beş oda, büyük salon, güzel manzaralı, su ve elektrik. Samanpazarı Musabey caddesi Güner sokağında 2 No. lu evin üst katı tamamen müstakil. Evin alt katına müracaat. 1-343

Kiralık**Kalürüferli daire**

Yenişehir Ali Nazmi apartmanı arkasında Erkut apartmanında 3 odalı kiralık daire, bütün konfor. Telefon 3395 1-336

İmtiyaz sahibi ve Başmü

harriri Falih Rifki ATAY, Umumi neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü, Nasuhi BAYDAR Çankırı caddesi civarında Ulus Basımehinde basılmıştır.

Ankara Belediye Reisliği İlânları**İLAN**

- 1 - (Doughil) markalı elektrikli işler, elektrik tesisatı ile beraber komple ve işler bir halde teslim edilmek şartıyla bir adet kopya istinsah makinesi alınacaktır. Muhammen bedeli 1000 liradır.
- 2 - İzahat almak için inşaat şubesine gelinecektir.
- 3 - İhale 13.2.1936 tarihine rastlayan perşembe günü saat 11 de fen direktörlüğü odasında açık eksiltme ile yapılacaktır.
- 4 - Muvakkat teminat 75 liradır. (198) 1-340

İLAN

1 - İstasyon - İstiklâl cadesi yeni demiryol köprüsüne ve Atatürk bulvarı ve Çankaya cadesi - Sarı köşk ve bankalar cadesindeki refüjlerin kenarlarına beton plâka döşetilecektir. Keşif bedeli 4483.36 liradır.

2 - Keşifini ve şartnamesini görmek için fen kalemine gelinecektir.

3 - İhale 8 - 2 - 936 tarihine rastlayan cumartesi günü saat 11 de fen direktörlüğü odasında açık eksiltme ile yapılacaktır.

4 - Muvakkat teminat 336 liradır. (174) 1-292

Kiralık**Mobilyasız bir veya iki oda**

Işıklarda konforlu bir apartmanda ve aile yanında bekârlara bir veya iki oda kiraya verilecektir. İsteklilerin saat: 10-12 ve 14-17 kadar (2194) numaraya telefon edebilirler. 1-338

Kiralık Oda

Hacıbayram caddesinde Çıkmaz sokak (45) No. hanede mobilyalı, banyolu oda kiralıktır. 1-334

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı: Yozgat ilbaylığından:

1 - Yozgat Memleket hastanesi için satın alınacak (7873) lira (50) kuruş muhammen bedelli 34 kalem madenî eşya kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 - 10-2-936 pazartesi günü yevmi ihale olup taliblerin teklif mektuplarını ve kanunî teminatlarını mezkûr günün saat (13) on üçüne kadar ihaleye salâhiyettar olan Yozgat vilâyet daimî encümenine vermeleri.

3 - Eksiltmeye kanunî şeraiti haiz olanların iştirak edebilecekleri esas olup şeraiti öğrenmek için isteklilerin İstanbul, Ankara ve Yozgat sağlık Direktörlüklerine müracaatları, Şartnamelerin yukarıda ismi geçen direktörlüklerce meccanen verileceği ilân olunur. (427) 1-341

Yozgat ilbaylığından:

Yozgat Memleket Hastanesi için satın alınacak laboratuvar malzemesi ile alâti cerrahiye tevhidin ve ahşap malzemede toptan birer kayna ile ve bazı manifatura ve mutbak levazımı müteferrik olarak açık eksiltmeye konulduğu ihalesi 10-2-936 pazartesi Yozgat Daimî encümeninde yapılacak ilân olunur. (428) 1-342

SİNEMALAR**YENİ**

BU GÜN BU GECE Von E. Burri'nin Die Kleine Trafik namındaki tiyatro piyesinden muktebes Gönül İstedigine Gider Aşk - Neşe - Zevk ve eğlence filmi

BU GÜN BU GECE

Boris Karloff'un en muvaffak eseri Frankenştaynın Nişanlısı Görülmemiş derecede heyecanlı ve dehşet saçan bir film

KULÜP

ALİ BABA ve HARUNREŞİT — Türkçe büyük şark opereti